The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

SATURDAY, OCTOBER 6, 1962.

LATVIJA AMERIKĀ

Nr. 79. SESTDIEN, 1962. GADA 6. OKTOBRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latvijas aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.

Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.

Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālrunī: DI 2-2324, BR 8-3681.

Māc. Arn. Lūsis

PĻAUJAS SVĒTKOS

„Teici to Kungu mana dvēsele, un neaizmirsti, ko Viņš tev labu ir darījis." 103. Psalms.

x

Viena no brīnišķīgākām spējām, ko Dievs cilvēkam ir devis — ir spēja atcerēties to, kas noticis pagātnē. Ja mums, cilvēkiem, nebūtu atmiņas, mēs, laikam, neko daudz neatšķirtos no dzīvniekiem. Bez brīnišķīgās Dieva dāvanas — proti, atmiņas, — nebūtu zinātnes, nebūtu mākslas, nebūtu kultūras; nebūtu arī ģimenes, skolas, baznīcas, un nebūtu arī dievkalpojumu. Jo — savā dziļākā būtībā arī dievkalpojums ir izaudzis no pārdzīvojumiem, ko atmiņas izraisa cilvēka dvēselē. Kad mēs atveram dievnama durvis, kad mēs dziedam pirmās, garīgās dziesmas, mēs vienmēr domājam ne vien par šodienu, un nākotni, bet — mēs raugāmies arī atpakaļ pagātnē, Un vārdi, kuŗus, dievkalpojumam sākoties, dzirdam no altāŗa, parasti mūs skubina Dievam godu dot, un atcerēties Dieva ceļus un Dieva brīnišķīgos darbus, kā tie iesākumā bija, kā tagad ir un kā tie atklāsies no mūžības uz mūžību.

Protams, Dieva dāvana ir arī spēja aizmirst. Ja mēs neko nevarētu aizmirst, mūsu dzīve bieži vien nosmaktu neaprakstāmās ciešanās. Ir notikumi, kas jāatceras. Un ir notikumi ,kas Dieva vārdā ir jāaprok pagātnes kapsētā. Bet — vienu lietu mēs aizmirst nedrīkstam. Un — tā ir Dieva žēlastība.

„Teici to Kungu mana dvēsele" — skubina dziesminieks, kas uzrakstījis 103. psalmu: „Un neaizmirsti, ko Viņš tev labu ir darījis."

Šādā noskaņā mēs tiekam aicināti pulcēties arī Pļaujas svētku dievkalpojumā. Zināms — mēs visi šo dienu nesvinam vienādā garīgā noskaņā. Tie latviešu trimdinieki, kas nākuši no lauku sētas, šajā dienā ar skumju sirdi varbūt domās nosēžas uz savu kādreizējo tīrumu ezmalas un noraugās uz savu tēvu sētu, kuŗas sliekšņus nomīdījuši sveši laudis, kas — no bada bēgdami — ieklīduši mūsu dzimtenē no daudzinātās austrumu paradīzes. Šie — vecās paaudzes lauku tēvi un mātes mūsu vidū — vēl tagad, laikam, dzird dzimtenes vārpu sanēšanu tad, kad tās noglāsta brieda laika vējš; — un naktī tie, varbūt, trūkstas augšā no miega, domādami, ka nācis laiks pabaŗot lopus kūtī un laidarā . . . Viņi visdziļāk izjūt Pļaujas svētku skaistumu un nozīmīgumu, jo viņu darbs nav bijis ne iespējams, ne domājams bez Dieva palīga un bez Dieva svētības.

Tiem, kuŗu dzīve nav bijusi un nav saistīta ar lauku sētas gadskārtām, Pļaujas svētki, varbūt, izliekas tikai viena no vairākām svētku dienām, ko katru gadu atzīmējam . . . Un tomēr arī mums šai dienā ir jāatceras tās dāvanas, ko mēs no Dieva rokām esam saņēmuši . . . dāvanas, bez kuŗām mūsu dzīve nebūtu iespējama. Un — viena no šādām dāvanām ir mazais sēklas grauds, ko Dievs visdažādākos veidos — katru rudeni kaisa savā lielajā tīrumā pasaulē.

Ja šim mazam, bieži vien tikko saredzamam, sēklas graudiņam Dievs nebūtu devis iedīgli, kas glabā sevī visu lielo dzīvības noslēpumu, tad dažu mēnešu laikā pasaule un dzīvā radība ietu bojā un izbeigtos . . . Nelīdzētu nekādi technikas sasniegumi: mazais sēklas graudiņš būtu izšķiris visas pasaules un visas dzīvās radības likteni.

Tamdēļ mums visiem ir iemesls svinēt Pļaujas svētkus kā pateicības svētkus, pieminot Dieva žēlastību un Dieva padomu un Dieva gudrību.

„Teici to Kungu mana dvēsele — un neaizmirsti, ko Viņš tev laba ir darījis. Viņš izglābj tavu dzīvību no samaitāšanas, un Viņš pušķo tevi ar mīlestību un svētību. Viņš paēdina tevi ar prieku, un tava jaunība atjaunojas kā ērglim" . . .

Bet — Jēzus saka, ka cilvēks nedzīvo no maizes vien. Un tā ir liela traģēdija, ja kāds cilvēks mēģina dzīvot tikai no maizes vien, ja kāds cilvēks, barodams tikai savu miesu, aizmirst barot arī savu dvēseli.

Tamdēļ pļaujas svētkos mēs varam Dievam pateikties arī par to gara barību, ko Viņš — caur Kristu — mums ir devis un dāvinājis. Zināms — mēs dažkārt, varbūt, esam samērā kūtri šo Jēzus atstāto garīgo vērtību lietotāji. Bet — jau tā apzina vien, ka tās mums ir pieejamas, ka mēs katrā laikā varam remdēt savas dvēseles izsalkumu, dod mums mieru, ticību, paļāvību, zināmu drošības sajūtu.

Itaļu rakstnieks Jovanne Gvareski uzrakstījis vienu no visvairāk lasītām grāmatām pasaulē — „Dons Kamillo un viņa avis". Šai grāmatā autors stāsta par kāda neievērojama priestera cīņu ar komūnistiem nelielā Itālijas pilsētiņā pirmos gados pēc otrā pasaules kaŗa. Kad pilsētiņu piemeklē liela plūdu katastrofa, visi tās iedzīvotāji, ieskaitot komūnistu dižvīrus, meklē glābiņu sausākās un augstākās vietās. Ciemā paliek tikai mācītājs. Un kad viņš iezvana dievkalpojuma sākšanos, ciema laudis, notālēm zvana skaņas dzirdēdami, zina, ka viss vēl ir kārtībā, ka nekāda katastrofa nav notikusi. Un Dons Kamillo tura sprediķi pilnīgi tukšā baznīcā. Un saka: „Brāli! Pali, putodami ceļas no upes gultnes un iespiežas visur. Bet kādu dienu tie aprimuši atgriezīsies savā gultnē un atkal spīdēs saule. Un ja ar jūs būsiet visu pazaudējuši, jūs

(Nobeigums 8. lpp.)

Rudens svētība. E. Damberga zīmējums

MŪSU PAŠU VĒLĒŠANU LAIKĀ

AICINĀJUMS KANADAS LATVIEŠU DRAUDZĒM, ORGANIZĀCIJĀM UN VISIEM TAUTIEŠIEM.

Kanadas latviešiem šis gads ir pašu vēlēšanu gads. Atbilstoši darbības noteikumiem, šoruden ir jāpārvēl mūsu centrālās organizācijas galvenais lēmējs orgāns — LNAK padome. Jaunievēlētā padome nākamos divos gados kārtos svarīgākos Kanadas latviešu sabiedriskās un politiskās dzīves jautājumus, izraudzīs centrālo izpildu orgānu — LNAK valdi un citas mūsu nacionālo problēmu risinātājas amata personas visas Kanadas apmērā.

Vēlēšanu komisija jau ir veikusi visus vajadzīgos priekšdarbus un tuvākā laikā tautieši saņems pa pastu piesūtītus vēlēšanu materiālus. Laikā no š. g. 28. oktobŗa līdz 5. novembrim ir jāizdara vēlēšanas, piesūtītos materiālus komisijas norādītā veidā sagatavojot un tos tad pa pastu atgriežot vēlēšanu komisijai.

No uzstādītiem kandidātiem būs jāievēl 30 padomes locekļi. Tie padomē ienāks saņemto balsu skaita secībā. Šķiet, ka kandidātu izvēle ir plaša un to saņstāvs vispusīgs, jo tie nāk no 5 dažādiem sarakstiem ,ko devušas organizācijas no dažādām mūsu plašās zemes vietām.

Kanadas latviešu pārstāvības vēlēšanām nepiemīt parastā parlamenta vēlēšanu nozīme vai gaisotne, jo tanīs kandidāti nesacenšas pēc varas, goda vai materiālām iespējām. To LNAK padome nevar dot. Gluži pretēji — ievēlēšana padomē uzskatāmīa kā nacionāla klauša, ko pavada personīgā laika, enerģijas un zināmā mērā arī materiālo līdzekļu neatlīdzināts zaudējums, neizslēdzot pat nepatikšanas, savu viedokli atklāti aizstāvot. Šīs vēlēšanas latviešiem tomēr ir svarīgas. Tanīs ievēlētā pārstāvība saņems pilnvaras runāt visu Kanadas latviešu vārdā uz ārieni un kārtot latviešu nacionālās lietas iekšēji. Būtu lieki pieminēt, cik tam liela nozīme un jēga, jo to katrs labi zina. Lai šos uzdevumus jaunā pārstāvība varētu veikt, balsotie uz iespējami lielāku autoritāti, kas būtu labu rezultātu drošākā garantija, ir absolūti svarīga pēc iespējas visu tautiešu piedalīšanās vēlēšanās. Lielāks vēlētāju skaits ne tikai dos plašākas pilnvaras padomei, bet arī rādīs kā draugam, tā ienaidniekam, ka mēs visi modri stāvam par savu tautību sveši nē un apspiestās dzimtenes brīvību.

Vēlēšanās var piedalīties visi latvieši, kas sasnieguši 18 g. vecumu un vismaz par pēdējo pusgadu nokārtojuši LNAK dalības maksu. Bet pēdējā ir tik niecīga, tikai daži desmit centi, ka nepiedalīšanos vēlēšanās motivēt ar neturību būtu neērti pat vistrūcīgākajam. Bez tam skolēni un vecāki par 65 gadiem no dalības maksas atsvabināti.

Zinot šo visu, jājautā, kas atliek ko darīt? Tikai vienu — atticīgi sagatavot saņemtos vēlēšanu materiālus un tos savlaicīgi atgriezt vēlēšanu komisijai.

Lai ir atļauts šinī Kanadas latviešu pārstāvības vēlēšanu laikā sirsnīgi apellēt pie mūsu draudžu un organizāciju vadītāju latviskās apziņas, lūdzot siltu, draudzīgu atbalstu vēlēšanu sekmīgai norisei. Pamudinošs vārds ,lietišķs ieteikums un labs personīgs piemērs ievērojami veicinās vēlamos rezultātus. Lai ir atļauts draudzīgi aicināt katru apzinīgu tautieti piedalīties vēlēšanās. Tas būs labākais mūsu tautiskās kopības un nacionālās solidāritātes apliecinājums.

Jānis Niedra,
LNAK valdes priekšsēdis.

Sešu orbitu lidojums izdevies

IZPLATĪJUMA IEKAŖOŠANAS SACENSĪBĀ SAV. VALSTIS TUVOJAS PADOMJU SAVIENĪBAI. KANADAS MUITA PĀRBAUDA KUĢUS CEĻĀ UZ KUBU. JAUNI ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMI DŽONSENA SALĀ. KRIEVI DRAUD BERLĪNĒ. ASV DIENVIDI SĀK NOMIERINĀTIES.

Šā gada 3. oktobrī Sav. Valstu astronauts Valters Šira veica sešu orbitu lidojumu ap zemes lodi. Lidojot ar 17.560 jūdžu ātrumu stundā, Širas Sigma 7 kapsula veica 165.000 jūdžu garu distanci. Pats lidojums, no pacelšanās brīža Keip Kanaverālā līdz astronauta uzņemšanai uz bazes kuģa Kīrsārž klaja, ilga desmit stundu.

Sakarā ar veiksmīgo lidojumu amerikāņu zinātnieki paskaidro, ka tagad viņi gatavi uz lielākām un labākām lietām — vispirms gaŗākiem viencilvēku lidojumiem, pēc tam ar diviem un vēlāk trim astronautiem vienā kapsulā, kas jau būs sākums ceļojumam uz mēnesi.

Kamēr padomju kosmonauti līdz šim vienmēr nosēdušies uz zemes, amerikāņi par savu kapsulu nosēšanās vietu vienmēr izvēlējušies ūdeni. Valteram Širam tas izdevās gandrīz perfekti — viņš savu kapsulu novadīja tikai četras jūdzes no paredzētā nosēšanās centra punkta.

Kaŗa flotes aviatora Širas kapsula tika ievadīta orbitā ar Atlasa raķeti — pagaidām spēcīgāko Sav. Valstu arsenālā. Sigma 7 savā augstākā punktā sasniedza 176 jūdzes, zemākā 100 jūdžu. Vienreizējs aplis ap zemes lodi ilga 88,5 minūtes.

Cik tālu aiz krieviem?

Jaunākais Sav. Valstu sasniegums cīņā par izplatījuma iekaŗošanu nepārprotami pierāda, ka amerikāņi vairs nav tālu aiz krieviem. Keip Kanaveralas zinātnieki pat domā, ka, tā kā amerikāņi visas lietas pārbauda pamatīgāk un pagaidām progresē lēnāk, dažu nākamo gadu laikā viņi krievus būs ne tikvien kā panākuši, bet tiem pat aizsteigušies tālu priekšā. Amerikāņu lielākā problēma pašreiz ir spēcīgu raķešmotoru trūkums. Tiklīdz tas tiks atrisināts, progress būs ļoti ātrs. Amerikāņu zinātnieki vairs nešaubas, ka viņi mēnesi sasnieg pirms krieviem un ka tas notiks ap 1967. gadu. Varbūt, ka mazliet ātrāk, bet nekādā ziņā ne vēlāk .

Pad. Savienība uz Širas lidojumu nereaģēja. Pēdējās prese un radio bija par daudz aizņemti, atzīmējot pirmā satelita izšaušanas piecu gadu atceri, lai uzskatītu par nepieciešamu komplimentēt amerikāņiem.

KANADA PĀRBAUDA KUBAI DOMĀTĀS PRECES

Viens no sāpīgākiem trieciniem Kubas saimniecībai pāris pēdējos Kastro valdīšanas gados ir bijis tirdzniecības pārtraukšana ar Sav. Valstīm. Pašreiz Kubā no Sav. Valstīm atļauts ievest vairs tikai zināmus medikamentus un dažādus pārtikas produktus — bet ne tādos kvantumos kā tas Kubai būtu nepieciešams vai kā to gribētu Kastro.

Lai apietu sāpīgo Sav. Valstu saimniecības spiedienu, Kastro tagad mēģina amerikāņu ražojumus iepirkt citās valstīs, lai pēc tam no pēdējo ostām tos nogādātu Kubā.

Viens no augšminētiem iepirkšanas avotiem līdz šim bija Kanada. Bet tagād, kā to rāda pēdējo dienu notikumi, spēlei pienākušas beigas.

Šīs nedēļas sākumā Kanadas muita paziņoja, ka tā apķīlās visus Sav. Valstu ražojumus, kas no Kanadas ostām tiek nosūtīti uz Kubu. Viens Kubas preču kuģis jau aizturēts Montreālas ostā un, ja kapteinim 24 stundu laikā neizdodas pierādīt, ka 1.600 maisu ķimikāliju ceļā uz Kubu nav ražoti Sav. Valstīs, minētā krava tiks apķīlāta un paliks Kanadā.

Kanada, kas ar Kastro gan vēl tirgojas, visus stratēģiski svarīgo materiālu sūtījumus tomēr apturējusi. Rezultātā, kamēr pagājušā gada pirmo septiņu mēnešu laikā Kanadas eksporti uz Kubu sasniedza 18,3 miljonu dolaru robežu, šogad tai pašā laika sprīdī Kanada uz Kubu nosūtījusi preces tikai 6,3 miljonu dolaru apmērā.

SAV. VALSTU SPIEDIENS PRET RĒDEREJĀM

Vašingtona paskaidro, ka Padomju Savienības ieroču, kaŗa materiālu un saimnieciskās palīdzības plūsmi uz komūnista Kastro Kubu izdotos strauji samazināt, jā pārējās brīvās pasaules valstu kuģu īpašnieki ateitktos izīrēt savus kuģus komūnistiem.

Lai gan Pad. Savienības tirdzniecības flote ir visai ievērojama, tā tomēr nav tik liela, lai visu savu vajadzību pildīšanai spētu iztikt bez privātu rēdereju atbalsta no citām valstīm.

Līdz šim Sav. Valstu aicinājums citu nāciju kuģu īpašniekiem nav bijis nekas vairāk kā saucēja balss tukšnesī. Bet tagad Vašingtona nolēmusi likt sevi manīt. Sagaida, ka jau vistuvākā laikā prezidents Kenedijs parakstīs likumu aizliedzot kuģiem, kas pārvadā preces uz Kubu, uz visiem laikiem iebraukt jebkuŗā Sav. Valstu ostā.

Tirdzniecības kuģu īpašniekiem tas ir liels izšķiršanās brīdis. Mantu plūsme uz Kubu var apstāties kuŗu katru dienu. Turpretim tirdzniecība ar Sav. Valstīm ir droša lieta.

Praktiski gaidāmais prezidenta Kenedija rīkojums nozīmē sekojošo. Kuģi, kas ved preces uz Kubu, pēc izlādēšanās parasti dodas taisnā ceļā uz kādu no Sav. Valstu ostām, lai uzņemtu kravu atceļam. Tagad šādus kuģus, kas bijuši Kubā, Sav. Valstu ostās vairs nelaidīs un tiem būs jābrauc atpakaļ tukšā — ciešot kolosālus finanšālus zaudējumus.

Tai pašā laikā sagaida izdodam prezidenta rīkojumu, aizliedzot visiem amerikāņu kuģiem, kas brauc zem citu valstu krāsām, tirgoties ar Kubu.

Ar augšminētiem priekšlikumiem divu dienu ilgā konferencē Vašingtonā iepazīstināti Amerikas Valstu Organizācijas deviņpadsmit Dienvidamerikas republiku ārlietu ministri, tāpat Ziemeļatlantijas organizācijas nāciias.

SAV. VALSTIS ATSĀK ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMUS

Tā kā līdzšinējās sarunas par pārraudzītu atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu nav devušas nekādus rezultātus, tagad pārtrauktas un nākotnē nekādus panākumus nesola, Sav. Valstu valdība nolēmusi atsākt mēģinājumus Džonsona un Ziemsvētku salās. Pirmais vidēja stipruma sprādziens jau noticis atmosfairā virs Džonsona salas. Sav .Valstu atomenerģijas komisija vēl līdz šim nav atklājusi pašreizējā sērijā paredzēto detonāciju skaitu.

Vašingtona sagaida, ka sakarā ar augšminēto intensīvus atomieroču mēģinājumus atsāks arī Pad. Savienība. Tās līdzšinējā rudens sērija, kaut arī izmēģinātas vairākas superbumbas, ir bijusi visai bāla, salīdzinot ar pagājušā gada rudeni, kad Chruščevs mēģināja iedzīt pasauli baiļu pānikā, izspridzinot savu piecdesmit megatonu bumbu, kas bija lielākā cilvēka radītā eksplozija vēsturē.

Patiesībā Padomju Savienība nav oficiāli paziņojusi, ka tās rudens sērija būtu kādreiz bijusi pārtraukta, lai gan jauni mēģinājumi nav notikuši jau ilgāku laiku. Ja amerikāņu pareģojumiem taisnība, tad, lai atbildētu Džonsona un Ziemsvētku salu sprādzieniem, padomju atombumbas drīz vien sāks rībināt gaisu kā Novaja Zemjā, tā Sibīrijas vidienē.

NEBEIDZAMI MASKAVAS DRAUDI BERLĪNĒ

Sav. Valstu aizsardzības ministrs Maknamara, kas valdības ministru populāritātes aptaujās parasti gūst vairāk balsu kā pats prezidents, nule kā vareni sakaitinājis Pad. Savienību. Pēc Sav. Valstu militāro bažu apskates Rietumvācijā aizsardzības ministrs savā preses konferencē izteicās, ka, lai aizstāvētu sabiedroto intereses Berlīnē, Sav. Valstis nepieciešamības gadījumā lietos pat atomieročus.

Padomju Savienību ļoti apvaino apstākļis, ka par ieročiu lietošanu uzdrošinās runāt arī kāds cits, kā tas šoreiz noticis aizsardzības ministra Maknamaras gadījumā. Pēdējam atbildot, valdības oficiozs Izvestija ne tikvien kā asi kritizē Maknamaru, gandrīz vai smejas par Sav. Valstu atomspēkiem Rietumvācijā un piedraud, ka atsevišķs miera līgums ar Austrumvāciju jau atrodas pusceļā.

Izvestija paskaidro, ka ar Austrumvācijas miera līgumu tiks panākta situācijas normālizēšana Berlīnē. Komūnistu terminoloģijā tas nozīmē ,ka ar Austrumvācijas miera līgumu, kas nodos Rietumberlīnes pievedceļu pārraudzību vācu komūnistu rokās, sabiedroto okupācijas spēki tiks izspiesti no Rietumberlīnes.

Ar kaut ko tādu Pad. Savienība jau ir draudējusi ilgu laiku. Un tikpat ilgu laiku sabiedrotie uz to arī ir gatavojušies. Ja vien pēc miera līguma parakstīšanas vācieši mēģinās traucēt sabiedroto kustību uz un no Rietumberlīnes, ceļu atbrīvos ar militāru varu un tās nozīmēs kaŗu — ne tikvien ar Austrumvāciju, bet arī ar Pad. Savienību.

DVTK
T. ZELTIŅA LIELĀ ILŪZIJA
20. oktobrī plkst. 19,30 Royal Ont. mūzeja zālē Toronto.

LATVIJA

Nr. 79. SESTDIEN, 1962. GADA 6. OKTOBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu dalā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas sleņas teļu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta tiņakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

ANGĻU ŽURNĀLISTS PAR BALTIJAS VALSTĪM

Daily Telegraph Stokholmas korespondents Tomas Haris ievietojis laikrakstā apcerējumu Krievijas kolonijas Baltijā.

„Ceturtdaļa miljona bēgļu no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas cer, ka Apvienotās Nācijas rūpēsies par viņu zemju atbrīvošanu, kuŗas aneksēja Krievija 1940. gadā pēc tam kad šo zemju valdības bija piešķirušas sarkanai armijai un flotei bazes šo valstu territorijās.

Lielbritanija un citas rietumu, tāpat dažas neitrālās valstis nekad nav atzinušas šo neatkarīgo republiku iekļaušanu Padomju Savienībā. Mudinādams Apvienotās Nācijas iestāties par Baltijas valstīm, Baltijas komitejas pr-dis Stokholmā prof. Birgers Nermans teica: „Apvienotās nācijas nedrīkst pieļaut netaisnību pret Baltijas tautām tikai tamdēļ, ka to ādas krāsa ir balta un ka tās ir mazas tautas, kas cīnās par neatkarību."

200 jūdžu garai jūras robežai nepārtraukti filtrējas cauri uz Zviedriju pierādījumi, ka 6 miljoni igauņu, latviešu un lietuviešu arvien vēl tiecas pēc neatkarības un pašvaldības. Ir arī pazīmes ,ka krievi ir noraizējušies par „buržujisko nacionālismu" šajās zemēs. Pieci katoļu garīdznieki tikko ir ieslodzīti cietumā Lietuvā par nacionālu darbību. Igaunijā un Latvijā zināms skaits draudžu darbinieku ir notiesāti uz nāvi vai ieslodzīti cietumos par pretpadomju nostāju.

Latvijā nesen atcēla kultūras ministru Valdemāru Kalpiņu un izglītības ministru Vili Krūmiņu, jo viņi sekmējuši nacionālās apziņas, nevis padomju patriotisma attīstību. Krūmiņu savukārt apvainoja, ka viņš nav piegriezis pietiekamu vērību krievu valodas mācīšanai Latvijas skolās.

Propaganda pret nacionālo apziņu ir pastiprināta visās trijās republikās. Igaunijā piemēram biedrība politisko ziņātņu un zināšanu izplatīšanai šogad saviikos 63.000 lekcijas, bet 1964. g. jau 105.000 lekcijas. Šai biedrībai jau tagad ir 11.000 lektoru un pagājušā gadā lekcijas noklausījušies 2,2 miljoni klausītāju.

Igaunijā pēc tautas skaitīšanas datiem dzīvo 989.000 igauņu, no kuŗiem tikai 24.000, tas ir — katrs četrpadsmitais ir partijas biedrs. No 1,4 miljona latviešu tikai 39.000 ir komūnisti, bet no 2.326.000 lietuviešiem partijas biedru ir 42.800. Pad. Savienībā turpretim katrs divdesmitais iedzīvotājs ir partijā.

Baltiešu nevēlēšanās iestāties partijā liekas arī ir par iemeslu, kamdēļ Krievija neļauj tiem savus plānus svešā, viņiem nepiederošā valstī. Tā arī Kubā, tūdaļ pēc Batistas padzīšanas, lielu aktivitāti attīstīja komūnistu aģentiti.Pavisam neilgā laikā izveidojās „draudzīgas attiecības" Pad. Savienības un kastroiskās Kubas starpā, kuŗas vadītāja sarkanais iekrāsojums nevienu vairs nepārsteidza. Šīs attiecības kļuva aizvien vairāk saredzamas uz ārieni. Kad Kastro deklarēja, ka viņš nav komūnists, nebija vairs šaubu par to, ka viņš pilnīgi atdevies Maskavas skāvieniem.

Piemēram, pēdējā tautas skaitīšana atklāja, ka Lietuvā no 2.711.000 iedzīvotājiem tikai 2.151.000 ir lietuvieši, Latvijā — no 2.093.000 tikai 1.298.000 latviešu un Igaunijā — no 1.197.000 tikai 893.000 igauņu.

Lietuvas valdībā no 23 ministriem trīs ir krievi, Latvijā pieci no 29, bet Igaunijā — pieci no 24. Igaunijā 25 proc. no kompartijas centrālkomitejas locekļiem ir krievi, Lietuvā un Latvijā 28 un 39 proc.

Ir tiesa, ka Krievija repuolikās ir izbūvējusi rūpniecību, bet vietējie iedzīvotāji no tā nav neko guvuši. Kaut gan rūpniecības izlaidums ir Igaunijā par 250 proc. lielāks kā pirms kaŗa, tomēr algas nav lielākas. Turklāt pastiprināta strādnieku skaita palielināšanās pilsētās ir izraisījusi dzīvokļu krizi, kuŗas novēršanai nav nekādu izredžu."

T. Haris savu rakstu nobeidz: „Krievijas apgalvojumi, ka igauņiem, latviešiem un lietuviešiem tagad klājas labāk kā neatkarības laikā, iegūtu daudz lielāku ticamību, ja padomju valdība atļautu tiem baltiešiem izceļot pie tuviniekiem uz Zviedriju, kas to vēlas. Zviedrija ir piešķīrusi ierobraukšanas vīzas vairākiem simtiem, bet sarkanās lejļu valdības šos cilvēkus neizlaiž."

PĒC VECĀ PARAUGA

Dienvidamerikas valstu politiskā un ekonomiskā dzīve bieži pielidzināma vulkānam, kas sāk darboties pēkšņi, noklājot apvidu ar lāvu un pārveidojot apkārtni.

Šīs pārmaiņas parasti iestieg galējībās ,kā tas pašreiz Kubā. Pēc diktātora Batistas padzīšanas padomju komūnisti tūdaļ mēģināja atrast Kubā auglīgu zemi sarkanās sērgas ievazāšanai, jo komūnisti parasti uzmana krasās pārmaiņas, kas tiem rada iespēju savu ideju paušanai un nostiprināšanai. Tas, ko komūnisti darīja Baltijas valstīs, atkārtojas Kubā. Viņi strādā pēc pieņemta plāna, lai reālizētu savus plānus svešā, viņiem nepiederošā valstī. Tā arī Kubā, tūdaļ pēc Batistas padzīšanas, lielu aktivitāti attīstīja komūnistu aģentiti.Pavisam neilgā laikā izveidojās „draudzīgas attiecības" Pad. Savienības un kastroiskās Kubas starpā, kuŗas vadītāja sarkanais iekrāsojums nevienu vairs nepārsteidza. Šīs attiecības kļuva aizvien vairāk saredzamas uz ārieni. Kad Kastro deklarēja, ka viņš nav komūnists, nebija vairs šaubu par to, ka viņš pilnīgi atdevies Maskavas skāvieniem.

Šo draudzīgo attiecību padziļināšanai Kubā ieradās velklais armenis Mikojans, lai organizētu padomju izstādi un slēgtu saimniecisku darījumu līgumu ar Kastro Kubu. Katrā ziņā šī izstāde panāca savu iespaidu kreisi noskaņotajos Kastro kubiešos un tādā kārtā sakari un draudzība ar Pad. Savienību padziļinājās. Kubas tauta aizrāvās ar to, ka kāda liela valsts viņai palīdz un par viņu interesējas, nesaredzēdama vai negribēdama saredzēt gala iznākumu.

Bet komūnisti savos mērķos ir neatlaidīgi un tos reālizē pakāpeniski. Vispirms tie atrod vājās vietas, ieviešot savu ietekmi. Tad — gluži saimniecīski darījumi, kam seko tas, ko pašreiz redzam Kubā — tās militārā sa vienība ar Pad. Savienību.

Tikai naīvais var iedomāties, ka viss tas noticis ar nolūku palīdzēt Kubai. Medaļai ir otrā puse un tā pauž padomju varas un komūnisma neatkāpīgu ekspansiju un nostiprināšanos sfairā, kas atrodas tālu ārpus padomju zemes robežām.

Ar gluži tādu pašu nolūku Pad. Savienība 1940. gadā okupēja Baltijas valstis ,nolaupot tām suverēnitāti un slepkavojot nevainīgu cilvēku tūkstošus. Tājās sasūtītie krievu garnizoni piespiesta nolīguma secībā atgādina to techniķu armiju, kas tagad iepludināta Kubā šķietamai šīs noplicinātās zemes jaunuzbūvei. Starpība vienīgi tā, ka Kastro labprātīgi parakstīja atīecīgu līgumu ar Kremli, lūdzot palīgos „pasaules jauncēlējus" un viņu militāro atbalstu. Viss norit pēc plāna un grafikas: kad techniķi sasūtīti ,tad ir laiks pārvest arī viņu ģimenes. Tagad Kubā ieplūst techniķu dzīves saldinātājas — krievu sievas un sievietes. Viņu nolūks, protams, nav īslaicīgs apmeklējums, bet gan palikšana uz vietas, kur veidojas padomju politiskā un ,saimniciskā baze, lai Kubu pārveidotu pēc sava ģīmja un līdzības.

Visas pazīmes liecina par komūnistu ekspansiju un to iespaida nostiprināšanu zemē, kuŗu Kremlim piedāvājis Kubas Kastro, neapķēgdams vai negribēdams apjēgt, kas slēpjas šai Kremļa palīdzībā.

Rietumos aizvien vairāk atskan pieņēmumi, ka Pad. Savienības īstajos nolūkos ir pārveidot Kubu par sociālistisku republiku, varbūt pat to ietilpinot citu līdzīgo un „brālīgo republiku saimē", pār kuŗu izsliets sirpis ar amuru.

To rādīs nākotne, vai padomju ierīkotā tirdzniecības ostā Kubā apgrozīsies kuģi ar saimnieciskas palīdzības kravu jeb tajā būs mājvieta krievu zemūdenēm un kaŗa materiālu transportiem ne tikai Kubas vajadzībām, bet arī to nelegālai piegādei, kas naīvitātē iekritis Kremļa tīklos.

P. Grods

KAŖA KUNGI ARĢENTĪNAS POLITIKĀ

VĒSTULE LA NO ARGENTĪNAS

Pēc Perona gāšanas Arģentīnas politiku vadījuši armijas ģenerāļi. Kad par valsts prezidentu ievēlēja Dr. Frondizi, tad faktiskā vara bija militāristu rokās. Tā kā vaditāju bija daudz, tad domas arī bija dažādas, bet īstas autoritātes nebija. Šāda politika augļus nedeva. Militāristu kļūdas bija tik lielas, ka noklusēt tās nevarēja. Vajadzēja atrast grēka āzi. Par tādu izvēlējās Dr. Frondizi un tie paši viņa atbalstītāji Frondizi apcietināja un izsūtīja nometinājumā uz kādu salu.

Par jauno prezidentu izvēlējās senāta priekšsēdi Dr. Guido, kas bija vēl mikstāks vasks ģenerāļu rokās. Augsto militāristu izrīcības jau sen nepatika pārējiem armijas vīriem un berzēšanās notika visus šos gadus. Kulminācijas punktu šī berzēšanās sasniedza dza 18. septembrī, kad divi nopelnījuši armijas ģenerāļi atteicās atstāt savus posteņus. Viņu pusē nostājās Campo de Mayo garnizons. Dr. Guido izsludināja garnizonu Campo de Mayo par revolūciodomas arī bija dažādas, bet īstas nāriem.

Campo de Mayo komandieris ģenerālis Ongania tomēr bija pratis savā pusē dabūt aviāciju Lidotāji oficiāli nostājās Campo de Mayo pusē. Dr. Guido nevar noliegt lokanību un ātras orientācijas spējas. Viņš nekavējās tagad savus līdzšinējos draugus - ģenerāļus izsludināt par revolūcionāriem un uzdeva līdz šim neuzticamam Campo de Mayo garnizonam augstos kaŗa kungus saukt pie kārtības.

Ģenerālis Ongania nekavējās savu legālo stāvokli izmantot. Viņš publicēja uzsaukumu, ka cīnās par demokratiju un atzīst par valsts prezidentu Dr. Guido. Līdz šim še par vārdiem tālāk nav tikts. Šaušanu te uzskata par stipri bīstamu lietu. Šoreiz tomēr sāka arī šaut. Kaujas lauks gan bija izvēlēts stipri nepiemērots — pats Buenosairesas centrs.

Ģen. Ongania uzaicināja šaušās zemēs. Pieci katoļu garīdzcenšus padoties. Tas nenotika. nieki tikko ir ieslodzīti cietumā Sākās šaudīšanās. Pats uzbru- Lietuvā par nacionālu darbību. kums vilkās apm. 2—3 stundas, Igaunijā un Latvijā zināms aviācija nometa divas bumbas un skaits draudžu darbinieku ir notkājnieki apdomīgi šāva ar ma- tiesāti uz nāvi vai ieslodzīti cietšīnpistolēm un patšautenēm. Ar tumos par pretpadomju nostāju. to arī kaŗš bija beidzies. Vēl nav Latvijā nesen atcēla kultūras galīgās ziņas, bet līdz šim ir zi- ministru Valdemāru Kalpiņu un nāms par apm. 10 kritušiem un izglītības ministru Vili Krūmiņu, 40 ievainotiem. jo viņi sekmējuši nacionālās ap-

Arģentīnā atkal valda miers. ziņas, nevis padomju patriotisma Vieni kaŗa kungi kapitulējuši. attīstību. Krūmiņu savukārt apVai ģenerāli Ongania, kas pa- vainoja, ka viņš nav piegriezis reiz ir Arģentīnas stiprais vīrs, pietiekamu vērību krievu valoar miniatūrkaŗu nemēģinās no- das mācīšanai Latvijas skolās. mainīt kāds cits ģenerālis — tas Propaganda pret nacionālo apir atklāts jautājums. Kas gan ziņu ir pastiprināta visās trijās būtu Arģentīna bez maziem pašu republikās. Igaunijā piemēram māju kaŗiem. Karstā saule, god- biedrība politisko ziņātņu un zikārība un arģentīniešu tempera- nāšanu izplatīšanai šogad saviments vienmēr var sagādāt pār- kos steigumus. F. Pāvuls

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

Brigenes sardžu vienība atkal bija angļu garnizona Pipnor Hall telpās rīkojusi savu gadskārtējo balli, kuŗā Ķelnes teātŗa izpildījumā tautieši priecājās par Marisa Vētras diviem skečiem: Nāve un mīlestība un Slepkavība Džervisa ielā.

★

Par Austrālijas latviešu centrālā archīva vadītāju izraudzīts archīva pārvaldes līdzšinējais sekretārs J. Batraks. Viņš archīva pārvaldē, tāpat tā noorganizēšanā un izveidošanā darbojas kopš tā dibināšanas.

☆

Madrides mākslas skolu Spānijā beidzis Kanadas latvietis Eduards Vingris, bet tās pašas pilsētas universitātes ķīmijas fabijas angļu garnizona Pipnor kultāti absolvējusi Ināra Liesma Hall telpās rīkojusi savu gads- Grīnvalde.

☆

Stokholmā no Rīgas atgriezušies šā gada pirmie Zviedrijas tūristi, to vidū daži latvieši. Tiem atkal bijis jārunā radiofonā un jāslavē, cik dzimtenē laba dzīve. Zviedrijas latviešus uzjautrina 2 mūsu dāmas, kas pagājušajā vasarā apmeklējušas Rīgu. Viena pērn Rīgā sacēla traci, ka tai neļauj apmeklēt radus Siguldā, bet otra bija dižojusies ar lepnām tualetēm. Abām šogad vairs nav dota viza iebraukšanai Latvijā. Vispār, latviešu tūristu uz dzimteni no Zviedrijas ir ļoti, ļoti maz.

☆

Tautietis Jānis E. Lange Oklendā patentējis ASV patenšu biroja savu izgudrojumu, kuŗa angliskais tituls ir Fluid drive means for vehicles. Izgudrojums varētu vienkāršot spēkratus, aizstājot ļtagadējo sarežģīto auto sajūgu. Līdz izgudrojuma praktiskai īstenošanai vēl veicams patāls ceļš, bet patentes piešķiršana tomēr ir liels panākums J. E. Langes pūliņos, kas viņu saistījuši jau no bērnu dienām Izgudrotājs strādā mašīnista darbā fabrikā Oklendā.

☆

Hamburgā, Vācijā, miris 1922. g. Madonas apriņķi dzimušais leģionārs Jānis Vanags, kas savā laikā studēja ari Pinebergas universitātē. Ansā, Beļģijā, traģiskā nāvē miris otrs bij. leģionārs — 40 g. v. Aleksandrs Tots. Viņš strādāja ogļrača darbu.

☆

Latviete Dr. phil. Mag. rer nat. Magda Straudingere, dzim. Voite, kā Vācijas Akademikerinnen savienības valdes locekle piedalījās studēto sieviešu pasaules kongresā Meksikositijā, Meksikā.

☆

Mīkelis Mežmalietis dziedājis trīs E. Dārziņa un trīs A. Kalniņa dziesmas Anglijas jauno mūziķu koncertā Kentā.

PAZĪSTAMA LONDONAS FIRMA

LAMPERT & POLIMEX CO.

piedāvā savus pakalpojumus

DĀVANU SAINIŠU nosūtīšanai

Jūsu piederīgiem LATVIJĀ.

- Mūsu preces ir labākās kvalitātes.
- Tās ir visvairāk pieprasītās Latvijā.
- Mūsu cenas ir zemākās.
- Piesūtīšana ir garantēta vai nesaņemšanas gadījumā atmaksājam naudu.
- Jums nav nekāda riska.

Cenrāžus izsūtām uz pieprasījumu.

LAMPERT & POLIMEX CO.

47, Harrington Rd., LONDON, S. W. 7, ENGLAND.

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.

● IZIRĒ TV par $8.- MĒNESĪ. ●

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

DEMONSTRĀCIJAS ARĪ BUENOSAIRESĀ

Buenosairesā 14. septembŗa pievakarē notika pretkomūnistiskā sanāksme. Pie īpaši uzceltās tribīnes sanāca apspiesto tautību pārstāvji ar saviem nacionāliem karogiem. No San Martina katedrāles atveda svēto uguni. Aizdedzināja sveces ,kas izveidoja 90 metŗu gaŗu krustu. Šis krusts bija veltīts komūnisma upuŗiem. Runātājs nosodīja komūnismu un aicināja cīnīties pret šo bīstamo sērgu.

Sanāksme bija labi izdevusies. Apm. 4.000 demonstrantu vidū bija ļoti daudz jauniešu.

Sanāksmi uzņēma televizijā un nedēļas apskatā.

Šajā sarīkojumā aktīvi piedalījās Arģentīnas latviešu savienības pārstāvji. Mūsu delegātu paskaidrojumi izpelnījās lielu uz manību vietējā presē. Lai Arģentīnas latviešu aktīvitāte augtu augumā!

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BĪSTAMAJĀM GAITĀM.

(33. turpinājums)

„Andersona kungs," Alberts noslēpumaini smaidīja. „No Dieva puses ņemēģiniet atkal pazaudēt savus dokumentus un tik daudz naudas".

„Jūs atradāt manu portfeli?" Pavārs izlikās pārsteigts.

„Te viņš ir!" Alberts lepnumā smaidīja.

„Kā lai es jums atļidzinu? — 50, 100 markas?"

„Dzeramnaudu mēs no ciemiņiem nepieņemam," Alberts atbildēja, „šī nav vairs kādreizējā Vācija."

„Bet, ja nu es jūs, kā labu draugu, ielūdzu pavadīt jauku vakaru pilsētā, ko es nepazīstu? Ja jūs atļautu kārtot tēriņa rēķinu man . . ."

„Tā ir cita lieta," Alberts piekrita. „Ceru, ka Meicmaņa kungs man atļaus jums piebiedroties tūliņ."

Mēs varētu pieņemt, ka Karalauču stacijas viesmīlis Alberts, varbūt, bija vācu drošības policijas vai pretizlūkošanas dienesta darbinieks. Tikpat labi Alberts varēja būt arī godīgs caurmēra vācietis. Vienādi vai otrādi, bet Aleksandra Pavāra kabatas portfeļa saturā dabūja ieskatities acis, kam pēc pulkveža Sēļa plāna aizmirstie latviešu žurnālista dokumenti nebija jāredz.

Vē tajā pašā naktī Alberts bija Kārļa Andersona viesis pilsētas vedlaicīgajā vīna pagrabā.

„Tas, kas nav baudījis vīna kausu Bluttgerichtā," Alberts pēc ceturtās Reinzemes vīna glāzes Pavāram apliecināja, „tas nevar teikt, ka bijis Kēnigsbergā."

Bet tas nebija vienīgais, ko tajā naktī Aleksandrs Pavārs dzirdēja no Alberta mutes.

„Vadonis zina, ka šodien mēs visi stāvam kā viens vīrs," Alberts nākamajā elpas vilcienā turpināja. „Viņam jāsaka tikai viens vārds un iedomīgie poļi saņems to, kas viņiem pienākas. Tas būs tāds pēriens, ka par Poliju nākamajās vēstures grāmatās būs atrodamas tikai dažas rindas. Šīs rindas nekādā gadījumā nebūs poļu paniem glaimojošas. Esmu lidotājs. Lidotāju seržants. Cilvēk, jums vajadzētu redzēt mūsu jaunās mašīnas. Divās dienās Polija būs cik un cak gatava. Protams, ja viņa taisnīgās prasības ievēros,mēs neiesim aptraipīt savas rokas ar nožēlojamiem poļiem."

Pilsēta šķietami dusēja dziļā mierā, kad Pavārs ar neparedzēto dzīŗu draugu soļoja savas viesnīcas virzienā. Kaut kur pamalē dzirdēja smago transporta mašīnu rūkoņu. Lietus mākoņus šad un tad pāršalca prožektoru gaismas kūļi.

„Kā būtu," Pavārs nāca ar priekšlikumu, „ja mēs iegrieztos kādu stundiņu manā viesnīcā. Ceļa somā man ir daži Rīgas gardumi. Varbūt, ka atrodu pat pudeli laba Latvijas šņabja. Rīts vairs nav tālu. Kāda jēga būtu iet tagad gulēt? Izstādes apmeklējumu es varu mierīgi atlikt uz pēcpusdienu. Bez tam es jums, mīļais Albert, esmu parādā pateicību, ko nauda nespēj nopirkt. Uzskatiet mani par draugu. Berlīnē es būšu valsts propagandas ministrijā," Pavārs piemetināja, „ja es nepieminētu jūsu īsta vācieša godīgumu, tad es būtu gandrīz vai nelietis."

„Es būtu vēl lielāks nelietis, ja noraidītu jūsu laipno ielūgumu," Alberts jutās glaimots.

Lietus negaidot sāka lit lielām lāsēm. Abi dzīŗotāji būtu izmirkuši līdz ādai, ja turpat tuvumā pie vāģa stūres nesnaustu taksometra šoferis.

„Heilige Hospitz!" Aleksandrs Pavārs pieteica vāģa vadītājam brauciena gala mērķi.

Viesnīcas priekštelpā atbraucējus sagaidīja vecs vīrs.

Izrādījās, ka Rīgas žurnālistam Kārlim Andersonam bez istabas atslēgas bija jāsaņem vesela vēstuļu kaudze.

Tur bija ielūgums piedalīties birģermeistara rīkotajās pusdienās ārzemju presei. Cita aploksne aicināja ciemoties Mandžuko pārstāvniecības pieņemšanā Parka viesnīcā. Cita izteica cerību, ka Andersona kungs atradīs laiku nākamajā dienā pavadīt dažas stundas vācu žurnālistu sabiedrībā.

Viesnīcnieks piedāvājās pats personīgi uzvārīt kafiju un sagatavot pāris maizītes.

Izrādījās, ka žurnālistam Kārlim Andersonam rezervētajā istabā bija divas platas, augstiem dūnu pēļiem apsegtas gultas. „Albert," Pavārs ierosināja, „jums jāpaliek tepat. Vispirms gan nogaršosim Rīgas dūmu desu, latviešu rupjo maizi un balto dzērienu, kas nesagādā nākamajā rītā ne mazākās galvas sāpes!"

„Jūsu vēlēšanās ir pavēle. Atļaujiet tikai piezvanīt Hildai. Hilda ir mana sieva. Patiesībā nākamā sieva, jo kāzas notiks pēc divi nedēļām. Viņa nav pārāk glīta, bet tēvam tepat pilsētas otrā malā pieder mazs restorāns. Ar viesmīļa algu vien es pie restorāna netiksu, kaut vai vadonis paņem visu, kas mums, vāciešiem, Eiropā kādreiz tik netaisni atņemts. Viņa ir veselīga sieviete, un tas ir galvenais. Precēt skaistumkaralieni nav jēgas. Kādā dienā, agri vai vēlu skaistā lelle jāpazaudē un tad . . ."

„Es saprotu," Pavārs lika galdā Rīgas gardumus.

Alberts veikli pazuda viesnīcas priekštelpā. Pievērtās durvis Sēļa aģentam jāva saklausīt tikai dažus Hildas drauga teikumus.

„Viss kārtībā," Alberts atkārtoja jau otro reiz. „Viņš ir sirsnīgs vīrs. Nē, es neesmu dzēris. Es apzinos. Es apzinos. Es saprotu. Es izpildīšu. Variet palaisties. Karls Andersons, devītā istabā, reti sirsnīgs cilvēks. Ticiet man."

Pavāra istabā atgriezās vecais viesnīcnieks.

„Es būtu pavisam pagodināts, ja jūs . . ."

„Hans Hortenbergs ir mans vārds," viesnīcnieks oficiāli stādījās priekšā.

„Hortenberga kungs, esat mans viesis," Pavārs aicināja sirmo kungu pievienoties improvizētam dzīŗu galdam.

„Andersona kungs," Hortenbergs čukstēja, „neuztlcaties pārāk daudz tam, vienalga kā arī viņu nesauktu. Tas puika nezina, kas ir kaŗš. Esmu godīgs vācietis. Kaŗa laikā biju jūsu zemē. Jūs taču nākat no Latvijas. No Rīgas? Esiet rakstnieks vai žurnālists? Vai tā nav? Ziniet kurp ved mūs Hitlers?"

„Nē," Pavārs izlikās pārsteigts.

„Uz kaŗu. Briesmīgu kaŗu. Visas skolas ir pilnas zaldātiem. Es varu derēt uz 20 markām, ka kaŗš būs. Esmu vecs, bet neesmu vēl kurls."

„Vai patiesi tik jauni?"

„Mans dēls strādā jaunajā Parka hotelī. Paturiet šo viesnīcu vērā. Kopš vakardienas visas labākās istabas ir rezervētas kādiem augstiem kungiem. Hitleram, Gēringam vai kādam citam — nezinu. To gan es gribu jums pateikt. Kēnigsberga tik augstiem kungiem šoreiz nebūs ceļojuma gala mērķis."

Alberta soļi gaitenī apslāpēja runātājus.

„Prozīt!" viesnīcnieks pacēla piepildīto glāzi, „uz Lielvācijas un Latvijas draudzību!"

(Turpinājums sekos)

Izlīte: „Vai policists atkal papum liks uzpūst balonu?"

Aleksandrs Avenājs

KĀDA SAPŅA

LEONIJA OZOLKALNE — LATVJU GRĀMATA 1960. G. Z.

„Sirds, kā tu tā ziedēt vari,
Bēdām pārliekusies pāri" . . . .
(71. lpp).

Sapņi var būt arī nereāli, bet pati sapņošana ir psīchiska reālitāte, kur dvēseles pārdzīvojuma norises ir pat spilgtākas nekā nomoda apziņā. So izteles formu izvēlējušies vairāki dzejnieki savu ideju spilgtākai notēlošanai un daudzi slaveni klasiskie darbi literātūrā ir projecēti uz sapņu irreālā fona.

Bērnu dvēsele ir psīcholoģiski vistuvāka sapņu pasaulei un bērni dažkārt grūti nopūlās nošķirt savas iedomas vai fantāziju no reālitātes, bieži vienu ar otru samainot. Tieši šis motīvējums dod L. Ozolkalnes „Pēteŗīša sapnim" to it kā dabisko brīvās izteles līdojumu, kas reizē pārliecinoši tuvs katram latviešu lasītājam ārpus dzimtenes.

Nelielais poēmu krājumiņš ir ieguvums mūsu bērnu dzejas literātūrā, domāts galvenokārt mazajiem lasītājiem, un varētu likties savādi, ka līdz šim latviešu literātūras apcerēm tas pagājis gaŗām tikpat kā nepamanīts.

Leoniju Ozolkalni lasītāji pazīst kā liriska panta dzejnieci, smalku, iejutīgu rakstu autori un dvēseles sirdsskaidribas meklētāju. Ar tādu pašu sirsnības un latviešu patriotes apgarotu iejūtu rakstītas arī viņas dzejas par dzimtenes vizionālu redzējumu sapņu teiksmā „Pēteŗīša sapnis". Pati autore to laikam gribējusi saukt par teikām, bet tikpat labi tas varētu būt arī pasaka dzejā.

„Pēteŗīša sapnis" ir vispirmā kārtā dzimtenes vīzija, skatīta gara acīm.

„Sapnis" iesākas ar mazā Pēteŗīša vakara lūgšanu, lai Dieviņš „Pieber debess logu zvaigžņu svecēm" tā, ka sapnī „Sirds lai eeju redz uz mājām" (18. lpp.). Un kad sapņu zirneklītis „Sadiedz zemei miglas svārkus . . . Uzsuj laukam spožu rotu, Rasas pērlēm izmargotu" (39. lpp.) un „Zvaigžņu kurpes uzvilkusi, Nakts pār zemi laipo klusi" . . . — sākas Pēteŗīša sapnis.

Kā uz moderna ekrāna paslīd gaŗām aina pēc ainas mirkļa skatījumā, dažas vairāk, citas mazāk iekrāsotas. Viss šais ainās tik pazīstami tuvs un dārgs, kā daļa no sevis, no savas dzīves.

„Pēteŗīša sapnis" ir ne vien kā viegls lidojums vai romantiska pastaiga pa dzimtenes ārēm, tas sevī nes arī kādu spēcīgu domu, pozitīvu ideju, kas šobrīd lielāka par viņu pašu un viņa spēkiem. Tā ir viņa tēvu zemes mīlestība un jaunā censoņa nerimstošā tības gars. M jis un „sapņu dzimto pusi iz va nekur nea jis, Pēteŗītis, beidzies, pasp solījumu stāti vam viņš saka „Dzirdi, klaus Dievs mūs' z

Eduards Frei

Neizsveŗamu atnesusi trim arī iegūts: m iespējas sav ar citu jaužu tūru mijied dzīvāka nek Mūsu gara s tik nepaman di tie bija diem — mūs Nav izslēgts, tikai lielo t raženi citu

Svešvalodā riņa. Viņas Vācijā. Arn cienīgam L valodā. Ado fits of Sl pamāda balt ma varā. A Edgars Dun dersons, A Šķipsna, G dzi citi. T visvairāk a valodās. Ar jos Latvju stam līdzte jums. Ir un leišu v spiesti ame diskajos iz

Interesan tis — latvi lodā. Tā g pazistināt mūsu zem izdošana A — ar Hugo ņu un Gun rieņ — i jams pasū tāpēc, ka

MĀKSL G

novembŗa ronto riko

Mākslin glezniojis. mēram 50

LATVIEŠU KER

Keramika Latvijā bija pazīs podnieki tama jau no visveciem laikiem, mūsu ker vismaz 1200 gadu pirms Kristus. žus atsev Tā bija vienkārša, darināta ar ja tik sm roku. Tikai ar 10. g .s. latviešu kā Franc

Alekša Rubuļa pelnu tr

PARAUGA

...šanai Kubā ieradās velkšais armenis Mikojans, lai organizētu padomju izstādi un slēgtu saimnieciskou darījumu līgumu ar Kastro Kubu. Katrā ziņā šī izstāde panāca savu iespaidu kreisi noskaņotajos Kastro kubiešos un tādā kārtā sakari un draudzība ar Pad. Savienību padziļinājās. Kubas tauta aizrāvās ar to, ka kāda liela valsts viņai palīdz un par viņu interesējas, nesaredzēdama vai negribēdama saredzēt gala iznākumu.

Bet komūnisti savos mērķos ...is, ir neatlaidīgi un tos reālizē pakāpeniski. Vispirms tie atrod vājās ...ēc vietas, ieviešot savu ietekmi. ...ie- Tad — gluži saimnieciski darīju- ...ā] mi, kam seko tas, ko pašreiz redzam Kubā — tās militārā sa- ...ak- vienība ar Pad. Savienību.

...ās Tikai naīvais var iedomāties, ...Sa- ka viss tas noticis ar nolūku palī- ...as dzēt Kubai. Medaļai ir otrā puse ...ais un tā pauž padomju varas un ...ūr- komūnisma neatkāpīgu ekspansiju un nostiprināšanos sfairā, kas ...izi- atrodas tālu ārpus padomju zeme- ...ņš mes robežām. ...au- de-

Ar gluži tādu pašu nolūku Pad. Savienība 1940. gadā okupēja Baltijas valstis ,nolaupot tām suverenitāti un slepkavojot nevainīgu cilvēku tūkstošus. Tajās sasūtītie krievu garnizoni piespiesta noliguma secībā atgādina to ...al- tehniķu armiju, kas tagad ie- ...tip- pludināta Kubā šķietamai šīs ...eli- noplicinātās zemes jaunuzbūvei. ...izi- Starpība vienīgi tā, ka Kastro ...nav labprātīgi parakstija atvieglu līgumu ar Kremli, lūdzot palīgos „pasaules jaunceļējus" un viņu militāro atbalstu. Viss norit pēc plāna un grafikas: kad tehniķi ...dz- sasūtīti ,tad ir laiks pārvest arī ...gau- viņu ģimenes. Tagad Kubā ie- ...iem plūst tehniķu dzīves saldinātās- ...tarī- jas — krievu sievas un sievietes. ...āku Viņu nolūks, protams, nav īslai- ...at- cīgs apmeklējums, bet gan pa- ...pie likšana uz vietas, kur veidojas ...s to padomju politiskā un saimnie- ...ie- ciskā baze, lai Kubu pārveidotu ...sim- pēc sava ģimja un līdzības. ...ibas

Visas pazīmes liecina par komūnistu ekspansiju un to iespaida nostiprināšanu zemē, kuŗu Kremlim piedāvājis Kubas Kastro, neapjēgdams vai negribēdams apjēgt, kas slēpjas šai Kremļa palīdzībā.

Rietumos aizvien vairāk atskan pieņēmumi, ka Pad. Savienības īstajos nolūkos ir pārveidot Kubu par sociālistisku republiku, varbūt pat to ietilpinot citu līdzīgo un „brālīgo republiku saimē", pār kuŗu izsliets sirpis ar amuru.

To rādīs nākotne, vai padomju ierīkotā tirdzniecības ostā Kubā apgrozīsies kuģi ar saimnieciskas palīdzības kravu jeb tajā būs mājvieta krievu zemūdenēm un kaŗa materiālu transportiem ne tikai Kubas vajadzībām, bet arī to nelegālai piegādei, kas naīvitātē iekritīs Kremļa tīklos.

P. Grods

...kungs, esat mans viesis," Pavārs aici- ...u pievienoties improvizētam dzīru gal- ...

...kungs," Hortenbergs čukstēja, „neuztiz tam, vienalga kā arī viņu nesauktu. ...kas ir kaŗš. Esmu godīgs vācietis. Kaŗa ...emē. Jūs taču nākat no Latvijas. No ...rnieks vai žurnālists? Vai tā nav? Ziniet ...itlers?"

...izlikās pārsteigts.

...riesmīgu kaŗu. Visas skolas ir pilnas ...ru derēt uz 20 markām, ka kaŗš būs. ...neesmu vēl kurls."

...(tik ļauni?"

...rādī jaunajā Parka hoteli. Paturiet šo ...cpš vakardienas visas labākās istabas ir ...n augstiem kungiem. Hitleram, Gērin- ...citam — nezinu. To gan es gribu jums ...erga tik augstiem kungiem šoreiz nebūs ...ērķis."

...gaitenī apslāpēja runātājus.

...snīcnieks pacēla piepildīto glāzi, „uz Liel- ...jas draudzību!"

(Turpinājums sekos)

...icists atkal papum liks uzpūst balonu?"

Aleksandrs Avenājs

KĀDA SAPŅA DZIMTENES VĪZIJA

LEONIJA OZOLKALNE — PĒTERIŠA SAPNIS — 88 LPP.
LATVJU GRĀMATA 1960. G. ŽAŅA BRAKMAŅA ILLUSTRĀCIJAS.

„Sirds, kā tu tā ziedēt vari,
Bēdām pārliekusies pāri" . . .
(71. lpp).

Sapņi var būt arī nereāli, bet pati sapņošana ir psichiska reālitāte, kur dvēseles pārdzīvojuma norises ir pat spilgtākas nekā nomoda apziņā. Šo iztēles formu izvēlējušies vairāki dzejnieki savu ideju spilgtākai notēlošanai un daudzi slaveni klasiskie darbi literātūrā ir projecēti uz sapņu irreālā fona.

Bērnu dvēsele ir psicholožiski vistuvāka sapņu pasaulei un bērni dažkārt grūti nopūlās nošķirt savas iedomas vai fantāziju no reālitātes, bieži vienu ar otru samainot. Tieši šis motīvējums dod L. Ozolkalnes „Pēteriša sapnim" to it kā dabisko brīvās iztēles lidojumu, kas reizē pārliecinoši tuvs katram latviešu lasītājam ārpus dzimtenes.

Nelielais poēmu krājumiņš ir ieguvums mūsu bērnu dzejas literātūrā, domāts galvenokārt mazajiem lasītājiem, un varētu likties savādi, ka līdz šim latviešu literātūras apcerēm tas pagājis garām tikpat kā nepamanīts.

Leoniju Ozolkalni lasītāji pazīst kā liriska panta dzejnieci, smalku, iejutīgu rakstu autori un dvēseles sirdsskaidrības meklētāju. Ar tādu pašu sirsnības un latviešu patriotes apgarotu iejūtu rakstītas arī viņas dzejas par dzimtenes vizionālu redzējumu sapņu teiksmā „Pēteriša sapnis". Pati autore to laikam gribējusi saukt par teikām, bet tikpat labi tas varētu būt arī pasaka dzejā.

„Pēteriša sapnis" ir vispirmā kārtā dzimtenes vīzija, skatīta gara acīm.

„Sapnis" iesākas ar mazā Pēteriša vakara lūgšanu, lai Dieviņš „Pieber debess logu zvaigžņu svecēm" tā, ka sapnī „Sirds lai ceļu redz uz mājām" (18. lpp.). Un kad sapņu zirneklītis „Sadiedz zemei miglas svārkus . . . Uzšuj laukam spožu rotu, Rasas pērlēm izmargotu" (39. lpp.) un „Zvaigžņu kurpes uzvilkusi, Nakts pār zemi laipo klusi" . . . — sākas Pēteriša sapnis.

Kā uz moderna ekrāna paslīd gaŗām aina pēc ainas mirkļa skatījumā, dažas vairāk, citas mazāk iekrāsotas. Viss šais ainās tik pazīstami tuvs un dārgs, kā daļa no sevis, no savas dzīves.

„Pēteriša sapnis" ir ne vien kā viegls lidojums vai romantiska pastaiga pa dzimtenes ārēm, tas sevī nes arī kādu spēcīgu domu, pozitīvu ideju, kas šobrīd lielāka par viņu pašu un viņa spēkiem. Tā ir viņa tēvu zemes mīlestība un jaunā censoņa nerimtības gars. Malu malas izstaigājis un „sapņu ratos, ilgu zirgos" dzimto pusi izceļojis, bet sava tēva nekur neatradis un neredzējis, Pēteriņš, vēl pirms sapnis izbeidzies, paspēj dot tēvam savu solījumu stāties viņa vietā. Tēvam viņš saka:

„Dzirdi, klausi, tici, svētī:
Dievs mūs' zemi atkal svētīs,
. . . Dzirdi, tēvs, tavs dēls vēl dzīvo —
Mūsu karogs mirdz un plīvo!..."
(82. lpp.)

Tā ir Pēteriša apņēmība, dināmiska garīgās brīvības manifestācija . . . pacelta uz sapņa spārniem. Dzimtenes mīlestība ir tā, ar ko viņš elpo un kuŗai viņš grib dzīvot.

Eduards Freimanis

LATVIEŠU KULTŪRA SVEŠTAUTIEŠIEM

Neizsveramus zaudējumus mums atnesusi trimda, bet kaut kas arī iegūts: mums radušās jaunas iespējas savu kultūru apaugļot ar citu ļaužu sasniegumiem. Kultūru mijiedarbība mūsos tagad dzīvāka nekā jebkad pagātnē. Mūsu gara sasniegumi nav vairs tik nepamaniti un nezināmi, kādi tie bija pirms trīsdesmit gadiem — mūsu laimīgajās dienās. Nav izslēgts, ka mēs kļūstam ne tikai lielo tautu skolēni ,bet arī raženi citu kultūru ietekmētāji.

Svešvalodās raksta Zenta Mauriņa. Viņas darbi labi novērtēti Vācijā. Arnolds Spekke radījis cienījamu Latvijas vēsturi angļu valodā. Adolfa Šildes The Profits of Slavery sveštautiešiem parāda baltiešu postu komūnisma varā. Angliski rakstījuši arī Edgars Dunsdorfs, Edgars Andersons, Anšlavs Eglītis, Ilze Šķipsna, Guntis Zariņš un daudzi citi. Tulkoti latviešu darbi visvairāk angļu, vācu un krievu valodās. Andreja Ozoliņa izdotajos Latvju Rakstos latviešu tekstam līdztekus iet franču tulkojums. Ir arī tulkojumi igauņu un leišu valodās. Mūsu darbi iespiesti amerikāņu un vācu periodiskajos izdevumos.

Interesants un nozīmīgs ir Zintis — latviešu žurnāls angļu valodā. Tā galvenais mērķis ir iepazīstināt angliskās tautas ar mūsu zemi un kultūru. Zinšu izdošana Alfrēda Kalnāja apgādā — ar Hugo Atomu, Knutu Lesiņu un Gunti Zariņu kā redaktoriem — ir drosmīgs un svētījams pasākums. Drosmīgs tas tāpēc, ka nav baidījies no aizspriedumiem, sacensības ar amerikāņu izdevumiem un naudas grūtībām. Svētījams pasākums tāpēc, ka tas kļuvis rosīga straume, kas ienesīs latvisko pasaules kultūras jūrā.

Kad rakstnieki rada un izdevēji iespiež, tautai ir jāpalīdz.

Pirmkārt: bez līdzekļiem nevar strādāt pat ideālisti. Vai latvieši nevarētu izveidot paraudzi dažkārt dāvināt Zintis? Bieži vien nedomājam, kā izdodam siknaudu — un Zintis maksā tikai siknaudu. Sveštautietis žurnālu palasīs, jo viņam interesēs kaut ko vairāk zināt par savu latviešu draugu. Citiem parasti nepatīk mūs izprašņāt, jo tā var likties uzbāzība. Ne vienmēr gribas mums arī par sevi daudz stāstīt. Zintis dod smalkjūtīgu iespēju satuvināt draugus. Otrkārt: organizācijām un atsevišķiem tautiešiem jārūpējas, lai Zintis iekļūtu bibliotēkās, ārstu un juristu uzgaidāmās telpās, universitātēs un skolās. Dažreiz grūti būs abonementus pārdot. Izpalīdzēties grūtībās var ar dāvināšanu; abonētāji tad radīsies vēlāk. Vismaz mūsu piemiņas dienās — 18. novembrī un 14. jūnijā — katram latvietim vajadzētu atvēlēt pāris dolaru mūsu kultūras izvešanai tautās.

To, kas sacīts par Zinšu dāvināšanu, varētu piemērot arī latviešu grāmatām angļu valodā. Biedrībām vajadzētu gādāt, lai vietējās bibliotēkās būtu ievietotas Arnolda Spekkes un Adolfa Šildes grāmatas, Edgara Andersona Cross Road Country, Latvju Raksti, Jāņa Andrupa un Vitauta Kalves Latvian Literature. Dāvinātu būtu arī latviešu komponistu darbi. Glītos izdevumos iznākušas, piemēram, Jāzepa Vītola 200 Latviešu tautas dziesmas un Volfganga Dārziņa kompozīciju grāmata ar tādu pašu nosaukumu.

Būtu pienākums izstādīt latviešu tautas tērpus mūzeju etnografiskajās nodaļās. Gleznas būtu dāvināmas mākslas galerijām, universitātēm, pilsētu valdēm un bibliotēkām. Latviešu mākslinieka gleznas pasniegšana universitātes prezidentam vai pilsētas galvam būtu diezgan nozīmīgs notikums, lai to atzīmētu prese. Popularizēta tā būtu Latvija, latviešu tauta un tās kultūra.

Mūsu kultūra ir svarīgākais nodrošinājums tautas pastāvēšanai un neatkarīgās Latvijas atjaunošanai.

MĀKSLAS CHRONIKA

GLEZNOTĀJS TIDEMANIS

novembŗa beigās paredzējis Toronto rīkot savu darbu skati.

Mākslinieks pag. vasarā daudz gleznojis. Skatē būs redzami apmēram 50 jaunākie darbi.

Teodors Grīnbergs pieder mūsu gleznotāju vidējai paaudzei. Mākslas akadēmiju viņš apmeklējis līdztekus maizes darbam. Viņa darbi izpelnījušies atzinīgākās mākslas kritiķu atsauksmes. Uzņēmumā T. Grīnberga glezna „Pirms balles". Mākslinieks vēl šoruden Toronto rīkos savu gleznu skati.

Vitauts Kalve

ĪPATNĒJAS, RETAS UN SKAISTAS GRĀMATAS

UPESKALNA SPIESTUVES DARBS

Jau dažu labu reizi gadījies, ka par kāda tautieša sasniegumiem un panākumiem jāiegūst vispirms ziņas no cittautu preses. Tā atgadījās vēl lieku reizi tiem, kas ieskatījušies starptautiski izplatītā žurnāla American Book Collector ,š. g. 7. burtnīcā. — Žurnāls veltīts retumiem grāmatu pasaulē un stāsta arī dažkārt jo neparastus un intriģējošus stāstus par to, kā retās grāmatas rodas. Pa Ameriku un Eiropu kopā esot apzinātas apm. 1500 privātas spiestuves, kas neražo grāmatas tirgum, bet pašiem izdevējiem un dažādiem retumu medniekiem par prieku. Šo neparasto spiestuvju vidū kā pati neparastākā (vismaz Amerikā) aprakstīta Roberta Jaskovska spiestuve.

R. Jaskovskis bijis ilgus gadus kaislīgs reto grāmatu kolekcionārs, bet trakajos jukuļa laikos, zināms, visu savu krājumu pazaudējis. Tikai 1957. gadā — 8 gadus pēc ierašanās Amerikā — viņš pievērsies grāmatu iespiešanai. Tas nebūtu dīvaini. Neparastais — kā to ievērojis arī spiestuves aprakstītājs — ir tas, ka R. Jaskovskis veic visu grāmatas izgatavošanas procesu viens pats un tikai ar divi rokām. Viņš burtiski grāmatas darina. Ar rokām viņš saliek tekstu, nelietodams salikšanas mašīnu. Viņa ricībā ir tikai ļoti maza, ar rokām vadāma spiede. Beidzot viņš grāmatas pats arī iesien. Tāds roku darbs mūsu mechanizācijas laikmetā liekas neproduktisks, jo tas veicas, protams, ļoti lēnām. Bet tikai šāds darbs nodrošina, ka grāmata iegūst arī roku darba rūpību, skaistumu un vienreizību. Grāmatu kultūras pazinēji un bauditāji meklē šādas grāmatas ar tādu pašu dedzību kā veclaiku inkunābuļus un aldīnas.

Starp Jaskovska izdevumiem ir vairāki angļu literātūras lepnumi, bet žurnāls piemin, ka Jaskovskis jau laidis klajā arī 6 izdevumus latviešu valodā.

Žurnāls sniedza arī R. Jaskovska attēlu, protams, darbā — pie spiedes. Bija klāt arī īpatnējā izdevēja adrese. Ar tās palīdzību izdevās pārliecināties, ka viss rakstā teiktais ir patiesība. Par trīs jaunākajām R. Jaskovska izdotajām grāmatām nu varu pamstāstīt vairāk nekā kollekcionāru žurnāls.

VIKTORS EGLĪTIS. Dzejas no krājuma Kastāļavots. Jāņa Veseļa priekšvārdi, Anšlava Eglīša sakārtojums. Upeskalna apgāds. 1960. 79 lpp. 22 cm. (200 numurētos eksemplāros) $ 2.80.

Šī grāmata nav retums kollekcionāriem vien, tā ir arī ļoti zīmīgs latviešu literātūras piemineklis. Apmēram pirms 60 gadiem sākās Viktora Eglīša īpatnējā, rosinošā loma latviešu rakstniecībā. Par to runāts visās latviešu rakstniecības vēsturēs. Tomēr visā trimdas laikā nav izdots jaunā izdevumā ne viens vienīgs V. Eglīša darbs. Šī trimdas apstākļiem itin paprāvā dzejoļu izlase (58 dzejoļi) kaut cik aizpilda sāpīgo robu. Izlasē uzņemti dzejoļi, ko var uzskatīt par izšķirīgiem vai centrāliem V. Eglīša dzejas attīstībā. Ar šo izlasi būs ļoti pamācoši iepazīties jaunajiem trimdas dzejniekiem, bet ar jo sevišķu prieku to lasīs V. Eglīša laika biedri un tiešie sekotāji. — Grāmata ievērojama arī ar to, ka to ievada nelaika Jāņa Veseļa apcere, varbūt viena no dzidrākajām un izprotošākajām, ko viņš vispār rakstījis. Izlasi sastādījis Viktora Eglīša dēls Anšlavs Eglītis, kam vēl skanējusi atmiņā tēva balss, šos dzejoļus lasot. Grāmatu grezno rets Jēkaba Kazaka linogriezums.

Jā, tā ir neparasta grāmata. Un neparastākais ir tas, ka mēs esam tik ilgi iztikuši bez šādām grāmatām.

JĀNIS MUNCIS. Anšlava Eglīša un Zuzannas Munces apcerējumi. Upeskalna apgāds. 1961. 88 lpp. 23 x 18 cm. $ 4.90.

Saturs: Jānis Muncis by Anslavs Eglītis. — Anšlavs Eglītis. Jānis Muncis. — Zuzanna Muncis. Atmiņas par Jāni Munci. — Jāņa Munča darbība skatuves mākslā (chronoloģisks pārskats, inscenējumu un dekorāciju saraksts). — 12 krāsainas un 20 vienkrāsainas J. Munča darbu reprodukcijas, 3 fotoattēli.

Lai nu gan trimdā darbojas vismaz 100 latviešu gleznotāju un arī latviešu glezniecības vēsturē ir vismaz 100 pieminamu vārdu, taču trimdā nav izņākusi neviena monografija par latviešu gleznotājiem. Arī šai nozarē R. Jaskovskis uzņēmies celmlauža darbu un tūlīt ar lielu vērienu. Darbs pārsniedzis viņa spiestuves iespēju robežas, krāsainās reprodukcijas bijis jāizgatavo citur. Toties viņš pats tās ar roku ielīmējis katrā grāmatas eksemplārā.

Z. Munces apcere, kaut vārdos skopa, sniedz nekur citur nepieejamas ziņas par ievērojamo un īpatnējo mākslinieku, kuŗa vārds nepieder latviešu mākslas vēsturei vien.

Jānis Muncis (1886.—1955.) nav ietilpināms kādā vienā šaurākā mākslas nozarē. Viņš pieder sinkretisko mākslinieku tipam, kas savā darbībā tiecas dažādu mākslu savienojumu. Sācis ar glezniecības studijām, Muncis drīz kļūst dekorātors, bet 1919. gadā nobeidz — Meijerholda teātŗa režisoru skolu. Latvijā Munča darbs tūlīt sazarojas ļoti plaši. Viņš sacerē teorētiskus rakstus par teātri un darbojas gan pārmijus, gan reizē par dekorātoru, inscenētāju, drāmaturgu, režisoru un pat par drāmatisko kursu vaditāju. Tik mutuļojošai darbībai Latvijas apstākļi likās mazliet par sauriem (Muncis darbojās Dailes teātrī, kam bija ļoti maza skatuve), un viņš dodas uz Ameriku, kur 5 gadus (1926.—1932.) strādā Kalifornijas teātros, reizē papildinādamies — filozofijas un psicholoģijas studijās.

Bet sirds velk Munci atpakaļ uz dzimteni. Viņš tur atgriežas īstajā laikā, jo kopš 1934. gada valsts pati riko varenus lieluzvedumus, kur var likt lietā visus Munča talantus un spējas.

Kopš 1940. gada J. Munča liktenis tikpat traģisks kā citiem trimdiniekiem. Daudz pazaudējis, viņš tomēr turpināja darbu ar agrāko dedzību, nedomādams par gadu nastu. J. Muncis mīlēja zemi, kokus, ziedus un kopa kā mākslinieks pats savu dārzu, kad viņu aizsauca citā saulē — ar paša dārzā izplaukušu ziedu rokās.

Tas, kā redzat, ir stāsts par kādu ļoti neparastu mūžu. Ir labi, ka tas iespiests tik neparastā spiestuvē.

ANŠLAVS EGLĪTIS. Divi kāpieni. Upeskalna apgāds. 1961. 75 lpp. 18 cm. (200 eksemplāros) $ 2.80.

Saturs: Viltīgais Dēds. — Filmēšana Morisona kalnā.

10 autora zīmējumi ar pildāmspalvu.Veronikas Janelsiņas (ap) vāks.

„Ernests Hemingvejs izteicies, ka pasaulē sastopamas daudzas visai interesantas lietas, kuŗas grūti aprakstīt tā, lai tās tiešām „aizietu" līdz lasītājam." — Tā raksta Anšlavs Eglītis savas grāmatas ievadvārdos. Nevarētu H. domām pievienoties. Liekas, ka — vismaz daudzas reizes — ir citādi. — Mūžā gadās pieredzēt ļoti daudz neparastu notikumu, kas paliek neaprakstīti tādēļ, ka rakstnieki dažkārt aizmet projām visderīgāko vielu, tai vietā nomocidamies gar visnederīgāko — ar nekad neredzētu vietu aprakstiem un nekad nenotikušu notikumu tēlojumiem. Savas domas, ko nebūt negribu vispārināt, diemžēl, nevaru arī pierādīt, tikai piesaukt lieciniekos Anšlava Eglīša jaunāko grāmatu pašu. — Kalnā kāpēju stāstus Anšlavs Eglītis rakstījis arī agrāk, iztēlē uzvezdams lasītājus pat Āzijas virsotnēs (Teoduls Supersakso, 1946.). Taču tas, ko rakstnieks pēc paša pieredzes aprakstījis Divos kāpienos, rādās skaidrāks, saredzamāks, stāstījums pārliecina labāk. Arī šī grāmata nav literārs retums vien. Dzīvā un skaidrā vēstījuma dēļ tā iepriecinās jaunatni ,kam mūsu grāmatu plauktos tik maz lasāmvielas.

Upeskalna apgāda adrese — R. Jaskovskis, RD 1, Box 251, Shippenville, Pa., U.S.A.

R. Jaskovskis savā spiestuvē.

LATVIEŠU KERAMIKA

Keramika Latvijā bija pazīstama jau no visvecīem laikiem, vismaz 1200 gadu pirms Kristus. Tā bija vienkārša, darināta ar roku. Tikai ar 10. g. s. latviešu podnieki sāka pielietāt ripas. Tā mūsu keramika, ja neskaita dažus atsevišķus izņēmumus, nebija tik smalki un sīki izstrādāta kā Francijā, Itālijā vai pašreiz šinī kontinentā. Bet šai vienkāršībai bija vērtība. 1937. g. visu pasaules izstādē Parīzē Latgales keramiķi saņēma 2 zelta un 2 sudraba godalgas.

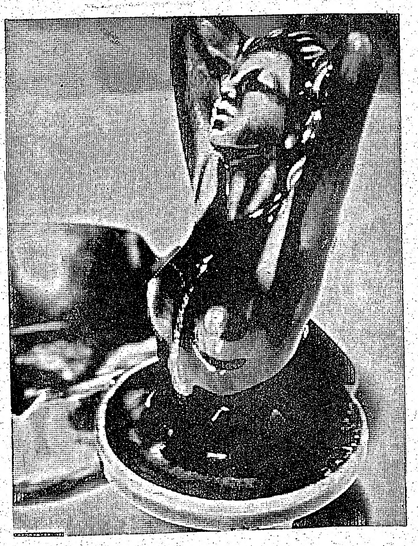

Alekša Rubuļa pelnu trauks.

Latviešu podnieki dedzināja savus ražojumus visprimitīvākās krāsnīs un dekorēja ar sausu svina vāpi (glazūru), kas stingri kaitiga veselībai. Kad demokratiskās valstis strauji modernizēja keramikas ražošanas procesu, pielietājot gan elektriskās un gāzes krāsnis, gan elektriskās virpas, tad arī svina oksidu resp. vāpi padarīja praktiski nekaitīgu. Okupētā Latvijā joprojām lieto tās pašas metodes un tos pašus rīkus, kādus lietoja pirms gadu desmitiem un simtiem. Neskatoties uz visu to, neatkarīgās Latvijas valsts keramiķi, kā A. Paulāns, P. Vilcāns, S. Kalve, P. Čerņavskis u. c. guvuši labus panākumus daudzās izstādēs. Skatoties uzņēmumos, jāsaka, ka arī šie izstrādājumi ir sevišķi vienkārši un dabīgi skaisti. Tur nav tehniski izsmalcinātas apdares, tāpat pārlieku grezņuma un pārblīvētu izrotājumu, kas ir raksturīgs vienai otrai citai tautai.

Mūsu trimdas keramiķi dalāmi divi galvenos novirzienos. Liela daļa no viņiem ir paņēmuši no Latvijas ir zināšanas, ir tautiskos ornamentus. Bet tā kā keramika ir viņu maizes darbs, tad viņi piemērojuš es Amerikas kontinenta metodēm un ražo traukus masveidīgi. Vispirms izvirpo paraugu, būtu tas no māla, ģipsa, koka vai jebkuŗa cita materiāla. Pēcāk izlej ģipsa formu, kuŗā tad gāž šķidrus mālus. Ģipss uzsūc ūdeni ,un gar formas sienām veidojas vēlamā trauka siena. Tādēļ jo ilgāk tur šķidrus mālus formā, jo biezāka ir topošā trauka siena. Tā kā mēdz liet vairākus keramikas gabalus vienā paņēmienā, tad tādas vāzes resp. trauka izgatavošana ilgst tikai dažas minūtes. Tas prasa maz laika un vēl mazāk materiāla. Tirdzniecīskos pasākumos tas ir īpaši svarīgi, jo labs māls ir dārgs. Piem. Floridas keramiķi ved mālus no Kalifornijas. Tā kā māls ir smags un iet caur vairāku lieltirgotāju rokām, tas ražošanas procesu krietni sadārdzina. Bez tam lejamā šķidrumā ir tik daudz talka, ka par māla keramiku ir grūti to saukt. Izņemot no formas, šādi trauki ir ļoti gludi un precīzi, kā katra ar mašīnu gatavota daļa. Vienīgā atšķirība ir tautiskais ornaments.

Otru nogrupējumu veido jaunākās paaudzes keramiķi, kas savu prasmi ieguvuši trimdas universitātēs vai zemākas instances mākslas skolās. Tā kā visas mākslas studijas ornamentu pārzīmēšanu neatzīst par mākslu, bet tikai tehnisku darbu, tad arī to audzēkņi aizrāvušies ar modernismu, lai katrs darbs būtu īpatnējs, oriģināls. Latviskos rakstus te retāk redz, lietus traukus gandrīz nemaz.Tie visi gatavoti ar roku, pat bez ripas. Vai tā ir māksla, tas atkarājas no darītāja talanta un zināšanām.

Visām mākslām ir kaut kas kopīgs, taču vistuvāk keramikai ir glezniecība. Mākslinieks neglezno ar līneāla un cirkuļa palīdzību, jo gleznā ir jāvalda zināmai mākslinieciskai nekārtībai un nepreciizitātei. Ar mašīnām mākslu nevar radīt, arī ne daiļdarbus.Tādēļ jādi lietu keramiku nevar salīdzināt pat ar gleznas reprodukciju, jo arī izlietā poda oriģināls gatavots ar mašīnu. Liets keramikas darbs attiecas pret roku darināto tāpat kā krāsu fotogrāfija pret gleznu.

Te patiesi jāapbrīno mūsu senču gaume un mākslinieciskā izpratne. Vēl 10. g. s. viņi keramikai lietoja zvirgzdainus mālus, bet gludus traukus apmeta ar šķidinātiem māliem, lai piešķirtu dabīgu izskatu.

Aleksis Rubulis

Latvieši Kanādā

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZES

11. GADA SVĒTKI

svētdien, 14. oktobrī, plkst. 3 p. p. Walmer Road baptistu dievnamā.

Piedalīsies: soliste AUSTRA HOLCMANE, baritons PĒTERIS GEISTAUTS, ērģelniece ANITA GRIGALE, draudzes koris A. PURVA vadībā, māc. KĀRLIS SINGERS no Kalifornijas.

Pirmdien 15., otrdien 16. un trešdien 17. oktobrī plkst. 8 vakarā runās māc. K. Singers un rādīs filmas no saviem ceļojumiem Eiropā u. c.

VISI AICINĀTI!

EIROPA DAUDZINA B. PIEKALNIŠA SNIEGUMU

Pie nedaudzajiem dziedoņiem, kas latviešu dziesmu iznesuši plašajā pasaulē un iepazīstina ar tām citu zemju iedzīvotājus, pieder bass Boriss Piekalnitis.

Dziedonis pēdējos gados īpaši daudz koncertējis Rietumeiropas mūzikas mīļotājiem, iedziedājis skaņu plates, un viņa balss publikai pazīstama arī no vairākām filmām.

Būdams savā laikā ciešā sasaistē ar Donas kazaku kori, B. Piekalnitim bija izdevība iedziļināties krievu komponistu darbos. Tagad viņš bieži iepriecina vācu u. c. klausītājus ar Rachmaņinova, Čaikovska, Rimski Korsakova, Musorgska dziesmām un ārijām, gūdams spožas atsauksmes Eiropas presē.

Radiofonos dziedonis atskaņojis J. Vītola, A. Kalniņa u. c. mūsu skaņražu darbus un vērojis, ka latviešu dziesmas atzīst Eiropas mūzikas vērtētāji.

Minsteres laikraksta mūzikas kritiķis, piem., atzīmējot B. Piekalniša uzstāšanos š. g. DV salidojumā Vācijā, ļoti atzinīgiem vārdiem novērtējis viņa sniegumu. Nesaprazdams vārdus, vācu kritiķis tomēr spējis uztvert dziesmās pausto, pateicoties tam, ka dziedonis tām piešķīris spēcīgu izteiksmi un skaidru raksturojumu.

„Klausoties šajās dziesmās, neviļus jāatceras cits pasaules slavu vainagots dziedonis — Fjodors Šaļapins, kurš bija nesalīdzināms mūzikālā reālisma meistars," rakstā teikts, piebilstot, ka bez teicamā interpretējuma saistījusi arī Piekalniša plašās balss kvalitāte.

Arī New York Times atzīmējis B. Piekalniša mākslinieciski briedumu, īpaši uzsvērdams balss kuplumu un krāšņo toni.

Piektdien, 12. oktobrī, plkst. 8 vakarā Unitāriešu b-cas auditorijā, St. Clair Ave., B. Piekalniša cienītājiem atkal būs izdevība klausīties dziesmās, kuras dziedonis tik bagātīgi skandina pāri kontinentiem un zemēm.

Viņu šajā koncertā pavadīs brīvmākslinieks - pianists Viktors Kviesis, kuŗu dzirdēsim arī kā solistu.

VĒRTĪGS PRIEKŠLASĪJUMS

Svētdien, š. g. 7. oktobrī, plkst. 5 p. p. Toronto, Sv. Mikeļa katedrāles zālē, Shuter un Bond ielu stūrī (pie Sv. Mikeļa slimnīcas), monsinjors Dr. Leons Vārna stāstīs par savu neseno Svētās zemes apmeklējumu. Priekšlasījumu papildinās ar vēsturisko un kristiešiem svarīgo vietu krāsu uzņēmumiem.

Dr. L. Vārna ir kurzemnieks, studējis Rigā, bet zinātnisko gradu ieguvis Vīnē. Trimdas gaitas vada Demoinē, Aiovas pavalstī, pildot garīdznieka un skolotāja pienākumus amerikānu un latviešu draudzēs. Pirms pāris gadiem par nopelniem baznīcas un zinātnes laukā iecelts par monsinjoru.

Dr. L. Vārna pirms došanās uz Svēto zemi ilgu laiku speciāli studējis attiecīgus vēstures materiālus un sava ceļojuma laikā ar retu rūpību piegājis vēsturisko vietu apskatei. Viņš ar šo referātu jau atkārtoti uzstājies ASV katoļu un luterāņu draudžu sanāksmēs, kā arī ārpus baznīcu sarīkojumos, visur izpelnoties teicamas atsauksmes. Tālais viesis Kanadu apmeklē pirmo reizi.

Priekšlasījumus, kas notiek Ziemeļamerikas latviešu katoļu dienu ietvaros, laipni aicināti apmeklēt visi tautieši.

SPĒKU, ROSMI UN APŅĒMĪBU

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 8. delegātu kongress sanāks sestdien, 6. oktobrī, plkst. 10.00, Hamiltonas Latviešu namā.

LNJAK valdes priekšsēdis Modris Zandbergs mums izteicās:

„Gandrīz lieki pieminēt, ka šis kongress ir ļoti svarīgs LNJAK turpmākās darbības un centienu turpināšanai. Ja arī LNJAK nebūtu bijusi savos uzdevumu augstumos, pārstāvot pulciņus, sekmējot un aktīvizējot pulciņu darbību, tad tomēr jāatzīst, ka tikai paši pulciņi ar savu biedru dedzību un sparu ir tie, kas ne tikai sekmē sava pulciņa darbību, bet netieši izceļ arī apvienības panākumus. Negaidīsim tikai no ievēlētām personām, lai tās izdara visu, tāpat kā mēs nevaram gaidīt, lai kāds cits veic kopīgos uzdevumus. Mums visiem ir jāizrāda interese un griba darīt savu daļu! Tāpēc pulcēsimies savā kongresā! Pieliksim katrs savu daļu kopīgā darbā. piedalīties un nākot ar idejām un ierosinājumiem, gan arī neatsakoties no ievēlēšanas kādā amatā. Visiem piedalīties kopīgā darbā, ne tikai katrs atsevišķi, mēs visi gūsim jaunas idejas un sparu turpmākam pulciņu un apvienības darbam.

Tāpēc lai šis jaunatnes salidojums, 8. LNJAK kongress, būtu spraigs domu izmaiņā, dotu daudz jaunu ideju un ierosinājumu, uzturētu vecās draudzības un dotu iespēju atrast jaunus draugus un domu biedrus.

Novēlu, lai šis kongress dotu ikvienam dalībniekam jaunu spēku, rosmi, apņēmību un darba prieku, kas stiprinātu un veicinātu mūsu apvienības pastāvēšanu un tālāku augšanu."

Tonija Krūka

Mans tēvs man raksta...

Krāšņie atvasaras ziedi grezno skolas pagalmu. Zēni un meitenes, tīri un spodri, brūniem vaigu galiem, skaļām čalām sveic cits citu pēc garā vasaras brīvlaika. Tikai mazais Kārlēns ir kā skumjš un vientuļš, iespiedies durvju iedobumā, bezizteiksmīgi vēro jautro baru.

Noskan zvans. Bērni steidzīgi nostājas rindā un gaida pārziņa norādījumu ,kur katram jāiet.

Kārlēns slimības dēļ palicis uz otru gadu. Paklausot mātes lūgumam, viņam atļauts būt pie tās pašas skolotājas. Domīgs, nokārtu galvu, mazais zēns iesolo viņam jau labi pazīstamajā telpā.

„Panāc pie manis, bērns," skolotāja laipni uzrunā mazo, skumjo vīriņu. Kārlēns mešus metas pie audzinātājas kā glābiņu meklējot. Viņš apķeras skolotājai ap kaklu, spiež un skūpsta, līdz mazā sirsniņa nespēj vairs valdīt asaru straumi.

„Kārlīt', puisīt', kas noticis?" Arī audzinātājas acīs iezagušās asaras.

Paiet labs brīdis, līdz pār zēna lūpām nāk smagi apsūdzības un bailu pilni vārdi.

„Mans tēvs man raksta, ka man tagad jābūt viņa vietā, jo es esmu vecākais no bērniem. Viņš pie mums vairāk nebūs, varbūt kādreiz apciemos. Tēvs savā vēstulē saka, kad es pieaugšu ,tad sapratīšu daudz ko labāk. Viņš bieži par mani domājot Tētis cer, ka es izaugšot par krietnu vīru."

„Kur ir tavs tētis?" skolotāja jautā, valdot satraukumu.

„Nezinu, kaut kur ziemeļos. Māmiņa arī nezina viņa adresi. Viņa arī nezina, kā mēs visi varēsim dzīvot, ko ēdīsim, kā ģērbsimies . . . Man ir tikai deviņi gādi, es arī nekur nevaru iet strādāt."

Brīdi valda klusums

Kārlēns atsāk savu stāstījumu klusā balsī.

„Bet mēs taču mīlējām mūsu tēti un bijām paklausīgi bērni Pagājušo ziemu es gan daudz slimoju, bet tā jau nav mana vaina. Kāpēc viņam bija jāiet projām?" Zēna mazais ķermenītis sāk drebēt no satraukuma un raudām.

Cik briesmīgi, ja dzīves rūgtais kauss jāizdzer jau agrā bērnībā, pildot jauno miesu un dvēseli ar rūgtumu, vilšanos, neticību dzīvei un cilvēkiem.

Šī vilšanās vistuvākajā, gandrīz dievinātajā cilvēkā kā tumša ēna sekos visās viņa turpmākajās gaitās.

Saka, ka laiks dziedējot rētas.

O. D.

DISKUSIJAS

Lasot Dr. J. Zariņa rakstus, redzams, ka viņš tos uzskata par nemaldīgiem un tāpēc oponentam neaizkarami. Kāda jēga teikt: „patīkami diskutēt", ja tanī pašā laikā mēģina tiem vaļā ar pārejas formulējumu: „Es savus rakstus rakstu Kanadas mērogā — atsevišķām lokālām problēmām nevaru pieskarties . . . Ko Purmals uzskaita ir 100 proc. pareizs, bet var būt attiecināts uz minēto apgabalu."

Kāda te loģika? Mans raksts jau pašā sākumā saka: „Man ir ko iebilst" pret Dr. J. Z. rakstā, ko viņš apzīmē Kanadas mērogā, minēto. Vai mani iebildumi pret to, ka „farmeri rada bezdarba briesmas Kanadā, vai arī ko nozīmē lielsaimniecību radīšana, jeb t. s. vertikālā integracija ir Dienvidontario problēmas? Vai arī „Farmer's Union" darbojas tikai kādā pagastā? Savā otrā rakstā: „Patīkami diskutēt" Dr. J. Zariņš ne tikvien kā aizbēg no diskusijas, bet apstrīdamus jēdzienus papildina: lielie koncerni uzpērk zemi un atstāj atmatā, lai samazinātu ražošanu." Pirmajā bija teikts, ka lielsaimniecības ražo vairāk un ka tas tautsaimnieciski pareizi.

Patīkamas diskusijas ir, ja pierāda oponenta maldīgumu, vai atzīst savas kļūdas, tā sasniedzot pareizus atzinumus. Dr. J. Zariņš nav spējis pierādīt oponenta maldīgumu, bet tā raksta saturu pārceļ uz šauru apgabalu. Atgādinu, ka laiki pagājuši, kad farmeris nezina tālāk par savu pagasta robežām, un visu, ko viņam pasniedz rakstos, pieņem neizvērtējot.

K. Purmals

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-8775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

TORONTO

● Sekojot pagājušā gada Toronto pasākumam, arī šogad Toronto DV rīkos Ziemsvētku tirdziņu ar bazāru un gleznu skati. Pasākuma organizēšanai radita rīcības komiteja, kas savā pirmajā sanāksmē 29. sept. izraudzīja amatpersonas. Par pr-di izvēlēja A. Civželi, sekr. Moniku Jonāni, kasieri V. Gravu un informācijas jautājumu kārtotāju O. Kļavenieku. Rīcības komitejas sevišķu uzdevumu loc. pienākumus pildīs R. Britāls un K. Riekstiņš.

Tirdziņš darbosies Toronto DV nod. namā un tas pieejams publikai sestdien, 8. decembrī, jau no plkst. 9 rītā un būs atvērts līdz plkst. 8 vakarā, turpinot darboties svētdien, 9. decembrī, no plkst. 10 rītā līdz 6 vakarā. Gleznu skatē ar saviem darbiem piedalās jaunās paaudzes gleznotājs Agris Anšmits, kas pag. pavasarī beidza ar uzslavu Ontario mākslas akadēmiju. Jaunā mākslinieka izstādi atklās 8. decembrī, plkst. 11 dienā un tā darbosies visā tirdziņa laikā. Izstādi atklās DV Kanadas valdes pr-ka vietn. Ilmārs Jankovskis.

Tirdziņā darbosies sudrabkaļa A. Kivlenieka, keramiķa Z. Jurševska, audējas V. Vilsones un daiļamatn. J. Zālīša darbu un izstrādājumu novietnes. Pārstāvēta būs arī DV grāmatnīca. Visas Kanadas DV nodaļas un kopas aicinātas sekmēt tirdziņa labu izdošanos, ziedojot mantas vai līdzekļus bazāram, sūtījumus adresējot DV apgāda birojam, 123 Huron st., Toronto 2-B, Ont. Par bazāra atbildīgo vadītāju rīcības komiteja izraudzīja Moniku Jonāni. Par tirdziņa viesu labsajūtas uzturēšanu un pacienāšanu lūgs rūpēties DV Toronto nod. vanadžu saimi. Tirdziņa atbildīgā vad. pienākumus komiteja uzticēja pr-dim A. Civželim. Rīcības komiteja cer uz tautiešu un īpaši DV biedru nedalītu atsaucību iecerētam pasākumam.

Tirdziņa event. atlikumu izlietos aprūpes mērķu sekmēšanai.

O. K.

● Gleznotājas Guntas Upītes gleznu izstādi atklās svētdien, 28. oktobrī, plkst. 5 p.p. Toronto DV nod. namā, 123 Huron st. Izstādi slēgs 2. novembrī, un tā būs publikai atvērta pēc atklāšanas arī pirmdienas, trešdienas un piektdienas vakaros no plkst. 6-9 un ik dienas no plkst. 12-2 pēcpusdienā.

● Pulcēsimies DV Toronto nodaļas Gada svētku sarīkojumā 6. oktobrī plkst. 8.00 vakarā Leaside Memorial Gardens, 1073 Millwood Rd.

Ērta autobusu satiksme no Eglinton Ave pazemja stacijas, tāpat no Danforth - Pape pieturas vietas.

Sarīkojuma vietā labas auto novietošanas iespējas.

Uz redzēšanos!

DV Toronto saime.

● Kritušo karavīru piemiņas zīmes talcinieki priekšpēdējās šīs sezonas darbu talkā uzrādīja respektējamu veikumu. Vēl tuvojas garās nedēļas nogales talka un labas cerības nobeigt uzsāktos mūra darbus. Simbolizējot mūsu varoņu — Lāčplēšu dienas piemiņu, iecerēts svētdien, 11. novembrī, piemiņas zīmes vietā noturēt piemiņas brīdi. Zīmes tēla izveidošanas darbus veic skulptors A. Kopmanis.

Zīmes ofociālā atklāšana paredzēta pavasarī.

● Pagājušā nedēļas nogalē Sv. Andreja b-cas telpās notika LTA Sestdienas ģimnazijas skolēnu vecāku sapulce. To atklāja un vadīja skolas direktors prof. V. Burkēvics. Ģimnazija uzsākusi 10. mācības gadu ar 71 skolēnu.

13. oktobrī paredzēts ģimnazijas audzēkņu vakars ar skolēnu priekšnesumiem. Šajā vakarā piedalīsies arī stud. korporācijas Selonija Toronto kopa.

Pārējo ģimnazijas sarīkojumu vidū būs eglītes vakars 21. decembrī un Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums 28. janvārī.

Pēc pārrunām par audzēkņu disciplīnas u. c. jautājumiem ievēlēja vecāku padomi un atsevišķo klasu pārstāvjus. Vecāku pad. pr-dis I. Andrejsons, sekretāre A. Šmite.

HAMILTONA

● **Hamiltonas DV gada svētkos 13. oktobrī Lielajā jundā piemin nēs karavīrus, kas krituši cīņā par Latvijas brīvību. Tautiešī, kas vēlētos, lai viņu krītušos piederīgos pieminētu Lielajā jundā, lūdzam tos pieteikt nodaļas priekšniekam O. Ieviņam, 21 Sharon Ave., Hamilton, Ont. Tel. FU 3-1769, līdz š. g. 10. oktobrim. Jundā pieminēs arī visus nodaļas aizsaulē aizsauktos biedrus.**

Lielo jundu atskaņos komponists Imants Sakss.

● Hamiltonas Latviešu kredītsabiedrība, jeb kā tautā sauc — Latviešu banka, savā 3 mēnešu darbības periodā ir iemantojusi Hamiltonas tautiešu uzticību un paļāvību.

Kreditsabiedrība pašlaik apvieno 48 aktīvus dalībniekus. 3 mēnešu laikā Hamiltonas atsevišķi tautieši un organizācijas ir noguldījuši pārī par $ 8.000,-.

Kreditsabiedrības aizdevumus ir izlietojuši vairāki tautieši. Ar katru nedēļu, pieaugot noguldījumu kapitālam, kreditsabiedrība varēs izsniegt lielākus aizdevumus.

Par noguldījumiem kreditsabiedrība maksā 3½% gadā, par aizdevumiem rēķina 0,8% mēnesī, katru mēnesi no atlikušās summas. Visi noguldījumi kreditsabiedrībā līdz $ 2.000,- apdrošināti par tādu pašu summu, kādu dalībnieks ir noguldījis, ja noguldījums izdarīts līdz 55. dzīvības gadam. Ja noguldījums izdarīts vēlāk, apdrošinājums tiek pakāpeniski samazināts.

Tāpat visi aizņēmumi ir apdrošināti tādā veidā ka aizņēmēja nāves gadījumā atlikušais parāds piederīgiem nav jāatmaksā.

Kreditsabiedrības valdes darbnieki katru trešdienu sastopami Hamiltonas Latviešu namā, 16 Queen St., N., no plkst. 7—9 vakarā.

Hamiltonas Latviešu kredītsabiedrības valde aicina visus Hamiltonas tautiešus, kārtojot savas naudas lietas, ievērot mūsu Latviešu bankas izdevīgos noteikumus un izmantot tās laipnos pakalpojumus.

LONDONA, ONT.

● Latvijas universitātes dibināšanas 43 gadu atceres akts ar sekojošu azaidu un deju notika sestdien, 29. septembrī, Cobblestone Inn telpās. Sarīkojumā jo kuplā skaitā piedalījās mūsu jaunatne no Rietumu Ontario universitātes, kā arī viesi no Sarnijas, Kičeneras un Toronto. Akadēmisko runu „Zemes atmosfaira" teica mūsu jaunās paaudzes mācības spēks un zinātnieks, Mičiganas unversitātes profesors Dr. ing. Andrejs Olte Vakaru rīkoja vietējā korporāciju kopa.

SV. KATARĪNES

● 30. septembrī Sv. Katarīnēs notika DV vanadžu kopas grāmatu izloze. Laimestus var saņemt sekojošo ložu īpašnieki:

2; 6; 12; 16; 20; 21; 23; 44; 71; 76; 83; 92; 96; 171; 173; 217; 221; 222; 231; 240; 293; 295; 306; 308; 309; 310; 327; 351; 352; 355; 356; 358; 361; 363; 366; 367; 369; 372; 375; 390; 394; 431; 432; 435; 437; 456; 481; 486; 487; 490.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SKAISTI PĻAUJAS SVĒTKI

Pag. svētdienā, 30. septembrī, Austrumu latviešu ev. - lut. draudze svētīja gadskārtējos Pļaujas svētkus. Krāšņi greznotā Barnabas baznīcas bija pilna dievlūdzēju. Sprediķi teica viesis prāvests Dr. V. Sanders.

Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja bija klājusi galdus baznīcas lielajā zālē, kur bija pulcējušies ap 200 viesu.

Prāvests Dr. V. Sanders, kuŗa pastāvīgā dzīves vieta ir Vircburga, Vācijā, pastāstīja par latviešu dzīves apstākļiem Vācijā. Pirms gadiem nometnēs dzīvojošie latvieši izvietoti pa blokmājām, kur dzīvokļi, bet vieniniekiem — vienistabu dzīvokļi. Vecie laudis novietoti veco jaužu kopmitnēs, bet tie varējuši dzivot arī ārpus mītnēm, ja vēlējušies. Par dzīvokļu būvēšanu, iekārtas iegādāšanu rūpējusies Vācijas valdība un baznīca. Lielākās latviešu novietnēs gan lielākā daļa iemītnieku esot darba nespējīgi un tiem jāiztiekot ar 100 DM valsts pabalstu, bet darba spējīgie sedzot kopīgos izdevumus, ja tādi novietnēs rastos. Prāvests vēl stāstīja, ka bezdarba Vācijā neesot, jo strādniekus pat ievedot no ārzemēm. Lielas grūtības esot ar dzīvokļa sagādi. Dzīvokļu īres neesot augstas, tā piem. 2-istabu dzīvokļis maksājot 60—80 DM mēnesī, 3-istabu 100 DM un vairāk. Tagad iebraucējiem tikt pie dzīvokļa neesot viegli.

Prāvesta stāstījumam vakara dalībnieki sekoja ar lielu uzmanību.

Pēc kopīgā azaida inž. V. Ābolīņš rādija skaistus krāsu diapozitīvus no ceļojuma pa Eiropu no Ledus okeana līdz Vidusjūrai. Kuplais sarīkojuma apmeklētāju pulciņš šķirās apmierināti, tāpat apmierināta bija vakara rikotāja draudzes dāmu komiteja, kuŗas ienākumi pieauga par apm. 200 dolariem.

O. D.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

6. oktobrī — DV Toronto gada svētku balle Leaside Memorial Gardens.
12. oktobrī, plkst. 8.00 vak. — B. Piekalniša un V. Kviesa koncerts Unitarian Church zālē, 175 St. Clair St., W. DV sarīkojums.
19. oktobrī — TLB Inženieru un techniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
20. okt. TLMM kluba sezonas atklāšanas balle Columbus Hall telpās.
21.—28. okt. — O. Grebžes gleznu izstāde 47 Pemberton Cr. N. Richmond Hill.
27. oktobrī — Toronto Studenšu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Royal Curling kluba telpās.
27. oktobrī, plkst. 6 vak. Sv. Andrej a baznīcā arfistes Margas Grasmanes - Milleres un ērģelnieces E. Timermanes - Ozolas koncerts. Rīko Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja.
28. oktobrī — gleznotājas Guntas Upītes pirmās gleznu izstādes atklāšana.
3 novembrī plkst. 8 vak. Dainas kora koncerts Parkdale Collegiate auditorijā, 209 Jameson Ave.
10. novembrī plkst. 7.30 vakarā — TLB Royal Ont. mūzeja telpās rīko Montreālas teātŗa viesizrādi. Uzvedīs A. Voitkusa lugu Zīmes smiltīs.
10. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. Rīko DV Toronto nodaļa.
17. novembrī, plkst. 8.00 vakarā — Ītona auditorijā 18. novembŗa atceres sarīkojums.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Sova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā kora Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais tradicionālais Ziemas svētku tirdziņš un bazārs.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.
8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.
19. janvārī 1963. g. — Viesturа kopa gadskārtējais koncerts.
26. janvārī — Kolumbus zālē Preses balle.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

6. oktobrī — 8. LNJAK delegātu kongress notiks Hamiltonā Latviešu biedrības mājā, 16 Queen St. North. Vakarā — apvienotā HLJP „Rota" Rudens un kongresa balle iecienītajā Rainbow zālē, Sandford un King krustojumā.
13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dižđancis no Toronto.
27. oktobrī — Hamiltonas latviešu jauktā kora koncerts-balle.
10. novembrī, plkst. 7.30 vakarā — Mārtiņu vakars Latviešu namā, HLB dāmu kom. sarīkojums.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Nujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Sova „Šokolādes zaldātiņš".
31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

SV. KATARĪNES

13. oktobrī plkst. 8.00 vakarā — vanadžu kopas balle „Nakts Inferno" ar kabarē priekšnesumiem Prudhomme's viesnīcas telpās.
2. decembrī plkst. 3.00 p. p. — vanadžu kopas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš Atlanta klubā.
31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Prudhomme's viesnīcas telpās.

Sūtiet naudu uz U. S. S. R.
Vienīgi GRAMERCY dod Jums pilnu garantiju.
● Mēs esam licenzēti banku un apdrošināšanas departamentā un nodrošināti (bonded) ar $ 20.000.00.
● Ātrākā piegāde — apmēram 10—14 dienās.
● Pilna samaksa — nekādi atvilkumi.
● Parakstītas kvitis.
Vienīgi mēs dodam parakstītas kvitis uz visiem pārvedumiem.
Tarifs: 9 rubļi par $ 10.-
Komisija līdz 35.- — $ 3.50, pāri par 35.- — 10%.
Speciālisti kopš 1947. g.
GRAMERCY DEPT. A.
744 Broad St. Suite 925
Newark, New Jersey.
Saiņu nodaļa:
118 E. 28th St., Suite 906
New York 16, N. Y.
N. Y. telef. MU 9-0598.
Atvērts no pirmd. līdz piektdienai no 9—5,30.
Sestdienās no 10—1.
Svētdienās slēgts.

J. Jaunsudrabiņa

KAROGS

Latvijas valsts karogs noteikts 1922. gada satversmē. Patiesībā tas lietots jau pirms 1918. gada 18. novembŗa. Šī karoga krāsas izraudzītas saskaņā ar Livonijas vecākās rīmju chronikas aprakstu. Tēlojot zemgaļu lielkunga Nameiša 1280. gada kaŗa gājienu uz Vidzemi, chronikā stāsta: „Rīgā ieradās no Cēsīm kādi 100 zemes sargi. Viņu kaŗa karogs ir sarkanas krāsas, balti svītrots. Varu apliecināt, ka šis Cēsu karogs ir latviešu karogs."

Jau 1916. gadā radās vairāki priekšlikumi par latviešu nacionālā karoga zīmējumu un krāsām. Etnogrāfs M. Siliņš ieteicis pieņemt zaļo zemniecības krāsu, bet citi mākslinieki aizstāvējuši baltsarkanbaltu karogu, tātad ar baltu pamatu. Tomēr izšķīrās par tagadējo krāsu un veidu, lietošanu noteicot 1923. gada 20 janvārī ar likumu.

Dzīvojot svešumā, nav tādas varas, kas varētu pavēlēt izkārt Latvijas nacionālo karogu. To var darīt tikai uz organizāciju vai atsevišķu personu ierosinājumu svinīgos gadījumos. Katrā gadījumā atsevišķas amatpersonas var noteikt sarīkojuma svinīgumu un svarīgumu, vai karogs lietojams, vai nē.

Liekas, ka ne karoga lietošanu, ne arī mūsu himnas dziedāšanu neizmantojam visos gadījumos. Kādā nozīmīgā dievkalpojumā Bruklinas Bētlemes baznīcā gan bija studentu korporāciju karogi sēru ietērpā, bet trūka Latvijas karoga. Tam šādā gadījumā tomēr, laikam, vajadzētu būt. Ievērojamu tautas darbinieku bērēs karogu klāj arī uz šķirsta un būtu dabīgi, ka pieminas dievkalpojumā redzētu Latvijas karogu. Ja tas nebija, tad vajadzētu būt kādam iemeslam. Vai arī, varbūt, to vienkārši sarīkojuma steigā aizmirsa. Lielākā daļa Nujorkas latviešu domā, ka mūsu valsts karogam bija vieta.

Latvijas karogs ir simbols mūsu brīvai valstij. Lai tas plīvo vi-

GENERALKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel. HO 3-2697

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Dzīve Latvijā un ārzemēs

Ņujorkas piezīmes

KAROGS

Latvijas valsts karogs noteikts 1922. gada satversmē. Patiesībā tas lietots jau pirms 1918. gada 18. novembra. Šī karoga krāsas izraudzītas saskaņā ar Livonijas vecākās rīmju chronikas aprakstu. Tēlojot zemgaļu lielkunga Nameisa 1280. gada kara gājienu uz Vidzemi, chronika stāsta: „Rīgā ieradās no Cēsīm kādi 100 zemes sargi. Viņu kara karogs ir sarkanas krāsas, balti svītrots. Varu apliecināt, ka šis Cēsu karogs ir latviešu karogs."

Red. V. Irbe.

Jau 1916. gadā radās vairāki priekšlikumi par latviešu nacionālā karoga zīmējumu un krāsām. Etnografs M. Siliņš ieteicis pieņemt zaļo zemniecības krāsu, bet citi mākslinieki aizstāvējuši baltsarkanbaltu karogu, tātad ar baltu pamatu. Tomēr izšķirās par tagadējo krāsu un veidu, lietošanu noteicot 1923. gada 20 janvārī ar likumu.

Dzīvojot svešumā, nav tādas varas, kas varētu pavēlēt izkārt Latvijas nacionālo karogu. To var darīt tikai uz organizāciju vai atsevišķu personu ierosinājumu svinīgos gadījumos. Katrā gadījumā atsevišķas amatpersonas var noteikt sarīkojuma svinīgumu un svarīgumu, vai karogs lietojams, vai nē.

Liekas, ka ne karoga lietošanu, ne arī mūsu himnas dziedāšanu neizmantojam visos gadījumos. Kādā nozīmīgā dievkalpojumā Bruklinas Bētlemes baznīcā gan bija studentu korporāciju karogi sēru ietērpā, bet trūka Latvijas karoga. Tam šādā gadījumā tomēr, laikam, vajadzētu būt. Ievērojamu tautas darbinieku bērēs karogu klāj arī uz šķirsta un būtu dabīgi, ka pieminas dievkalpojumā redzētu Latvijas karogu. Ja tas nebija, tad vajadzētu būt kādam iemeslam. Vai arī, varbūt, to vienkārši sarīkojuma steigā aizmirsa. Lielākā daļa Ņujorkas latviešu domā, ka mūsu valsts karogam bija vieta.

Latvijas karogs ir simbols mūsu brīvai valstij. Lai tas plīvo visur, kur nacionālā pašapziņā pulcējas latvieši. Daudziem tas ir spēka avots — mudinātājs neiegrimt ikdienas pelēcībā un aicinātājs kalpot ar visu sirdsdedzi tautai un tēvzemei.

KAS IR RĀJUMS?

Rājums ir žurnāls, ko izdod Latviešu Kultūras seminārs un kura raksti grib kalpot latviešu valodas kultūrai, latviskas latviešu valodas saglabāšanai un tās īpatnību kopšanai svešumā.

Žurnāls domāts ikvienam, kas grib palikt latvietis, apzinādamies, ka tautas dzīvības spēks glabājas tās valodā. Nosaukums žurnālam izvēlēts sakarā ar tā idejisko saturu. Endzelīna Mīlenbacha Latviešu valodas vārdnīcā verbam „rāt" dots divējāds skaidrojums: 1) schelten, tadeln, strafen un 2) roden, räumen, reinigen (rāt - post, tīrīt, kopt pļavas, līdumu). Latvju enciklopēdijā lasām: rājums — izcirtums, klajums, izposta pļava.

Rājuma 1. numura saturs:

Ievadam. Sasaukšanās — L. Bērziņš. Ar profesoru Jāni Endzelīnu — V. Baltiņa. Par pozīciju „no" — J. Endzelīns. Kā mācīt valodu pirmskolas vecumā — V. Rūķe. Izskaņa „iet" — V. Baltiņa. Senatnes pēdas latviešu valodā — J. Zaube. Uzvārdi — V. Baltiņa. Barbarismi — A. Gailīte. Putnu balsis tautas dziesmu valodā — M. Rozentāle. Līdzskaņa r mīkstināšana — Al. Kalniņš. Latviešu valoda - latviešu sirds — Z. Lazda. Sinonīmi un metaforas — R. Jirgensone.

Rājumā paredzēts publicēt arī Latviešu kultūras semināra dalībnieku darbus.

Rājuma redaktori: Valerija Baltiņa, Jānis Zariņš. Sekretārs Aleksis Kalniņš. Numurs maksā 50 centi. Rājumu var pieprasīt pēc adreses: American Latvian Association, Suite 806, Edmonds Bldg., 917 15th St., N. W. Washington, 5, D.C.

MIĶEĻA TIRGUS ŅUJORKĀ

Ņujorkā pirmo reizi notika Miķeļa tirgus. To rīkoja Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudze Arlingtona zālē. Ap 500 lielu un mazu tirdzinieku mielojās tirgū ar latviskiem ēdieniem un dzērieniem, pirka latviešu daiļamatniecības izstrādājumus, izmēģināja laimi loterijā un laimes akā. Rīkotāji bija parūpējušies arī par priekšnesumiem lieliem un maziem.

Aktrises Austra Šteinberga un Adriana Apsīte - Mažinovska stāstīja pasakas bērniem un vēlāk deklamēja arī lieliem. Ansis Mitrevics stāstīja tēlojumu par mākslu un skandēja Nik. Kalniņa rakstītās kuplejas.

Latvisko ēdienu būdā varēja dabūt tādus ēdieņus, ko latvieši svešumā nebija garšojuši. Varēja nogaršot grūdeni, dabūja pelēkos zirņus, ko čaklas rīkotāju rokas bija pasūtinājušas no Čikagas. Kaņepu maizītes Miķeļa tirgus rīkotājas bija atradušas Ņujorkā, kaut arī ar lielu meklēšanu. Varēja garšot sklandu raušus. Ar tiem daudzi iepazinās tirgū pirmo reizi. Speķa rausi izpirka īsā laikā. Galda vidū atradās cūkas šņukurs un tam apkārt citi gardumi. Par patikamiem seno laiku ēdieniem pateicība pienākas šīs novietnes vadītājai E. Izandei.

Kafejnīcā varēja dabūt dažāda veida saldās maizes un kūkas, kas bija tik lielā izvēlē, ka grūti bija izšķirties, ko nogaršot. Laikam pirmo reizi Ņujorkā varēja nogaršot pašgatavotu latviešu miestiņu. Šīni būdā nekad tirdzinieku netrūka.

Loterijā varēja laimēt vērtīgus vinestus, dažas mazākas mantiņas vai, ja nelaimējās, varēja palikt arī tukša. Patēicība tiem čaklajiem draudzes locekļiem, kas ar savu darbu bija veidojuši skaistus tautiskus spilvenus, skaitā 3, kā arī daudzus citus adījumus un izšuvumus. Loterijā bija kristalla vāzes un trauki, daiļamatniecības izstrādājumi, grāmatas un citas mantas. Visas mantas bija ziedojuši draudzes locekļi Bronksā, Kvīnsā un Ņudžersijā.

Tirgū varēja iegādāties latviešu grāmatas, pat tās, kas izdotas Austrālijā, kā arī to apgādu grāmatas, kas Ņujorkā maz dabūjamas. Daiļamatnieki bija pārdevuši izstrādājumus par apmēram 400 dolariem.

Mazos apmeklētājus saistīja priekšnesumi. Atsevišķā telpā varēja noskatīties veco laiku filmas un leļļu teātri N. Valteres uzvedumā.

Miķeļa tirgus noslēdzās ar deju. Apmeklētāju vidū bija arī tādi latvieši, kas Amerikā nodzīvojuši 30 un pat 50 gadus, kas tirgū runāja latviski, bet ar veco izlokšņu pieskaņu.

Lielais mantu krājums deva izvēli ikvienam iegādāties piemērotus priekšmetus. Rīkotāji var būt apmierināti, jo sarīkojums deva Bronksas nekustama īpašuma iegādes fondam ap 1.000 dolaru atlikuma.

Rudens ziedi teic ardievas vas arai.

ĀRA DZĪVE

AKOTIŅA FEĻETONS PAR VESELĪGU TEMATU.

„Ko tupi pilsētā," mani sabāra vecais draugs Emīls Purasesks. „Startē ratus un dodies ārā. Tur, kur šalc plašie, zilie ūdeņi. Kur svaiga gaisa vēsmas salīgo koku zarus. Un beidzot — vēl taču Amerikas kontinentā netrūkst vietu, kurās mājo šīs zemes īstenais saimnieks — sarkanāda. Ej, sapīpo miera pīpi, un ļauj tam parādīt zvēru takas un zivju pārpilditus strautus . . ."

Kā gan šādai daiļrunībai cilvēks lai pretojas? Pirmajā nedēļas nogalē jūdzu un braucu. Tālu, tālu ārā, tur, kur, kā Emīls teica ,šalc zaļais mežs un skalojas ūdeņi. Uz „state" parku, protams.

Diži, vareni koki, kā tad. Klintis, arī tās. Un beidzot, klints piekājē, redzēju pirmo sarkanādu. Kājas iemērcis ūdenī, tas mierīgs rokās turēja bada pātagu. Viņam bija mugurā ādas svārki ar tādām kā skarām un ādas bikses. Prātā nāca stāsti par indiāņiem, miera pīpēm, moku stabiem, kara tekām, skalpiem un vigvamiem. Jā, kas gan vēl pasaulē ir tik brīvs kā indiānis meža biezokņos . . .

Nolēmu virsaiti uzrunāt. Virsaiti? Nu, protams, parastos karavīrus jau indiāņu karos iznīcināja. Katrs, kurš ceļojis indiāņu rezervātos, zina, ka viņi visi ir virsaiši. Piegāju klāt un centos ieņemt tādu cienīgu stāju, lai indiānis nemanītu, ka esmu pieaudzis gadus ganījis govis un gadu — cūkas.

„Cēlais sarkanāda, vai negribi ar mani sapīpot miera pīpi? Varbūt tavas domas pašlaik aizklīst uz tālajiem klajumiem, kur kādreiz bifeļu bari sacentās ātrumā ar taviem straujajiem mustangiem? Vai kalniem, kur kara sārtiem iedegoties, ap ugunskuriem drausmīgā dejā lēca un skrēja izkrāsoti tavi karavīri? Vai līdz lielajiem ezeriem, kur tavas cilts vīru ātrie kanū steidzās pakaļ bēgošam ienaidniekam, lai cilts slavai pievienotu vēl pāris duču skalpu?"

Sarkanāda sagriezās un lēnām piecēlās. Viņš rūpīgi nolika maksķeri sev blakus un nošņācās:

„Esmu Stenlijs Pleznauskis no Detroitas un nevis kaut kāds noklāpīts indiānis! Un ja tu te daudz muti vēsināsi, iebāzīšu to ūdenī ar visu galvu un rumpi . . . "

Pēdējā laikā pasaulē manāma baltās rases atkāpšanās. Tāpēc ceru, ka lasītāji neuzskatīs par kauna lietu, ja teikšu, ka steidzīgi atkāpos. Ar sarkanādām nav joki, it sevišķi tādiem, kuŗi pozē par austrumeiropiešiem . . .

Brīdi vēlāk nolēmu kāpt klintī. Zēl! Nevajadzēja. Klints bija stāva kā debesskrāpis. Apskrambāju rokas un kājas, taču apziņa, ka tu esi uzveicis varbūt ne reizi nepārvarētu kalnu, dzina mani uz priekšu vēl vairāk nekā Emīla Purāseska ieteikums turēties pie dabas. Pēc stundas sasniedzu galotni. Bet — ak vai! Alpinistu karoga vietā pretim blenza izkārtne: „Nepiederošiem ieeja aizliegta. Vainīgos sodīs", un drusku zemāk, vēl lielākiem burtiem: „Ieeja Džo karsto suņu bodē tak ir no otras puses, un celš tur daudz labāks!"

Nu vairs uz tādām valodām neklausos — āra dzīve veselīga! Atgriezos noskrambātiem ceļgaliem un elkoņiem, gandrīz zaudēju skalpu. Bet Emīls Purasesks vēl nekautrējās nosmīnēt, nelietis tāds! Es neesot bijis īstajā vietā, tālāk vajagot braukt! Tālāk? Kur Ņikita un Kastro? Paldies! Tad jau labāk sadzīvoju ar Stenliju Pleznauski!

Žanis Akotiņš

Sūtiet naudu uz
U. S. S. R.
Vienīgi GRAMERCY
dod Jums pilnu garantiju.
● Mēs esam licenzēti banku un apdrošināšanas departamentā un nodrošināti (bonded) ar $ 20.000.00.
● Ātrākā piegāde — apmēram 10—14 dienās.
● Pilna samaksa — nekādi atvilkumi.
● Parakstītas kvītis.
Vienīgi mēs dodam parakstītas kvītis uz visiem pārvedumiem.
Tarifs: 9 rubļi par $ 10.-
Komisija līdz 35.- — $ 3.50, pāri par 35.- — 10%.
Speciālisti kopš 1947. g.
GRAMERCY DEPT. A.
744 Broad St. Suite 925
Newark, New Jersey.
Saiņu nodaļa:
118 E. 28th St., Suite 906
New York 16, N. Y.
N. Y. telef. MU 9-0598.
Atvērts no pirmd. līdz piektdienai no 9—5,30.
Sestdienās no 10—1.
Svētdienās slēgts.

J. Jaunsudrabiņa piemiņas sarīkojums bija ievērojams notikums Ņujorkas latviešu kultūras dzīvē.

ŅUJORKA

● Rakstnieku vakarā Uniondelē, Longailendā, no pieteikt.em 20 rakstniekiem un dzejniekiem bija ieradušies 8: O. Bergmansons, K. Dāle, H. Krauja, A. Kraujiete, Nik. Kalniņš, E. Ķezbere, Z. Liepa un Dz. Zeberiņa. Vakaru vadīja Nik. Kalniņš, stāstus lasīja O. Bergmansons un Dz. Zeberiņa, bet pārējie lasīja dzejas. Vakars notika Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā un bija pulcinājis ap 100 apmeklētāju. I.

● Jauniešu iesvēte notiks 28. oktobrī Bētlemes baznīcā Bruklinā plkst. 1,15 dienā. Šogad iesvētī 9 jauniešus. Nākamā iesvēte Pūpolu svētdienā, 1963. gada 7. aprīlī.

● Piektdien, 12. oktobrī, draudzes namā Bruklinā paredzēta jaunatnes gleznu skate. Jaunie talanti paredzējuši izstādīt studijas, ainavas, kā arī tradicionālo un moderno virzienu paraugus. Paredzēts izstādīt arī rokdarbus tautas mākslā.

Notiks arī talantu vakars ar deklamācijām un mūzikāliem priekšnesumiem. Noslēgumā saviesīga dzīve.

● Izbraukums uz Katskilu kalniem skatīt draudzes īpašumu un rudens lapu zeltu paredzēts sestdien, 20. oktobrī, paliekot līdz svētdienai. Autobuss ateies svētdienas rītā no Bētlemes baznīcas Bruklinā un Sv. Toma baznīcas Bronksā. Dāmu komiteja gādās par azaida galdu. I.

ELIZABETE, N. J.

● Ņudžersijas latviešu šacha klubs š. g. 28. septembrī Sv. Marka baznīcas sarīkojumu augšējā zālē Elizabetē zaudēja pret Scarlet Knights' šacha klubu ar 1½ pret 6½ p. rezultātu.

Pretinieks ir Ņudžersijas pašreizējais čempions līgā un 2. vietas ieguvējs visas Amerikas mērogā.

Mūsu komandā spēlēja Tālis Mednis, J. Lukstiņš, Fr. Hibners, H. Taube, A. Rubenis, P. Bernhards, R. Krūmiņš un inž. A. Jansons.

ČIKAGA

● Latvijas universitātes dibināšanas 43 gadu atceres svinības Čikagā notika 29. septembrī Club Lucerne telpās. Svētku aktu ar uzrunu atklāja Čikagas studenšu korporāciju kopas t/i seniore Ruta Jostsone - (Gaujmaliete). Sekoja prof. J. D. Akermaņa akad. runa par tematu „Vai mēs būvēsim latviešu getos Amerikā?" Koncerta daļā uzstājās pianiste Ilze Didrichsone, atskaņodama J. S. Bacha - Siloti, Brāmsa, Debisī un V. Dārziņa kompozīcijas. Akadēmiskā ballē redzēja daudz izcilu vīru un greznas dāmas. Spēlēja Egona Jansona deju kapella.

KLĪVLENDA

● Klīvlendas latviešu koncertu apvienība uzsāk sezonu ar Ludmilas Sepes koncertu 14. oktobrī plkst. 6.30 vakarā 3615 Euclid Ave., masoņu templa augšējā zālē. Programmā latviešu un cittautu komponistu darbi. Sezonas abonementa maksa $ 5.-. Jaunus abonementus pieņem apvienības priekšniece V. Aigare - Ūbelīte un sekretāre E. Irbe.

● Latviešu baptistu draudzes gārīgo koncertu ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Meija. Dziedones — Marta Cakare un Vilma Landmane no Čikagas sniedza jauku un izjustu programmu.

LINKOLNA, NEBR.

● DV apvienība rīko š. g. 20. oktobrī Linkolnas viesnīcas telpās Lāčplēšu dienas atceri, atzīmējot arī apvienības 11 darba gadus. Svinīgajā aktā paredzēta Linkolnā esošo — skaitā 5 — LKOK un mirušo piederīgo sumināšana, koncerta daļā piedalīsies Linkolnas latviešu koris V. Luca vadībā un viešņas no Čikagas, dziedones Marta Cakare (pazīstama kā māsa Marta, kas aprūpēja 1946. g. Zviedrijā izdotos latvju cīnītājus) un Vilma Landmane. Abas dziedones ieguva siltu atsaucību ar savu dziedājumu nesen notikušā DV apv. Minesotā sarīkojumā.

Aktam sekos kopīgas vakariņas un viesīga sadzīve. Apvienības valde lūdz uz vakariņām pieteikties līdz š. g. 18. oktobrim 4335 F. Str., Lincoln 10, Nebr. Apvienības valde lūdz tautiešus šīni lāčplēšu dienā ņemt dalību, lai neaizmirstam savus varoņus — Latvijas brīvības cīnītājus.

● Latvijas universitātes dibināšanas atcere notika 29. septembrī. Aktu ar uzrunu ievadīja Linkolnas korporāciju kopas sen. A. Circenis, sekoja valsts himna. Svētku runu teica viesis no Denveras Dr. A. Dargevics, izpelnoties plašu klausītāju atsaucību. Šā gada Dr. K. Ulmaņa stipendiju saņēma sekojoši Nebraskas universitātes studenti — Ilze Jēkabsons, Anda Andersone un Ruta Liepniece. Aktā piedalījās Linkolnas latviešu koris ar dziesmām. Noslēgumā visi kopīgi nodziedāja „Gaudeamus". Pēc kopīgām vakariņām sekoja deja, ko ievadīja ar polonēzi.

KALAMAZŪ

● Latviešu skolas bērnu vecāku gadskārtējā sapulce 10. oktobrī, plkst. 6.30 vakarā draudzes namā, 828 S. Rose ielā.

● Inž. Ivars Staltmanis ar dzīves biedri atgriezies no Eiropas apceļojuma.

● Dr. Ansis Karps 23. sept. pēc Kalamazū ev. lut. draudzes dievkalpojuma Ciānas baznīcas lejas zālē runāja par tematu: „Skaidrības tieksmes latviešu rakstur ā."

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

14. oktobrī plkst. 9 Bronksas Sv. Toma baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Ozols; plkst. 2 Betlemes baznīcā, prāv. J. Teriņš no Stokholmas un māc. R. Zariņš; plkst. 5 Frīportā, Kristus baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu, prāv. J. Teriņš un māc. O. Gulbis, pēc tam dāmu komitejas rīkots draudzes vakars. Plkst. 5,15 Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu, māc. R. Zariņš.

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

7. oktobrī plkst. 10 svētdienas skola; plkst. 11 Pļaujas svētku **dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.** Pēc dievkalpojuma Dr. Jāņa Cedriņa referāts par Jāni Jaunsudrabiņu.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

AURORA, ILL.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

BURLINGAME, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 13. oktobrī, pl. 7 vakarā māc. G. Kness - Knezinskis noturēs Pļaujas svētku dievkalpojumu.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45. un H ielā.

OKLANDE

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

7. oktobrī, plkst. 3 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

28. oktobrī, plkst. 3 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums.

DIENVIDKALIFORNIJA

Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzē, 2450 Griffin Ave., L.A. — 31, Cal.

jumu kalendārs

8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.
8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.
19. janvārī 1963. g. — Viesturkoŗa gadskārtējais koncerts.
26. janvārī — Kolumbus zālē Preses balle.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zapraukas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

6. oktobrī — 8. LNJAK delegātu kongress notiks Hamiltonā Latviešu biedrības mājā, 16 Queen St. North. Vakarā — apvienotā HLJP „Rota" Rudens un kongresa balle iecienītajā Rainbow zālē, Sandford un King krustojumā.
13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Diždancis no Toronto.
27. oktobrī — Hamiltonas latviešu jauktā koŗa koncerts-balle.
10. novembrī, plkst. 7.30 vakarā — Mārtiņu vakars Latviešu namā, HLB dāmu kom. sarīkojums.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Ņujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Šova „Sokolādes zaldātiņš".
31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

SV. KATARĪNES

13. oktobrī plkst. 8.00 vakarā — vanadžu kopas balle „Nakts Inferno" ar kabarē priekšnesumiem Prudhomme's viesnīcas telpās.
2. decembrī plkst. 3.00 p. p. — vanadžu kopas gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš Atlanta klubā.
31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Prudhomme's viesnīcas telpās.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI IZMANTOJIET MŪSU IZDEVIGO KREDITĒSANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 7 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, eļļas apkure, pagrabā izbūvēta atpūtas telpa. Kopīgā cena $ 14.500,-, iemaksa $ 1.500,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

EGLINTON - BAYVIEW: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, pagrabā izbūvēta atpūtas telpa, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $ 3.500,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadu obligāciju.

EGLINTON - MIDLAND: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļā. Kopīgā cena $ 11.500,-, iemaksa $ 1.000,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVIGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

TASMĀNIJAS TIĢERIS

Tauta savās pastmarkās izsaka spilgtākās īpatnības. Marku zīmējumos attēloti ievērojami notikumi, izcilas personības, raksturīgākie floras un faunas īpatņi. Marta beigās Austrālijā iznāca 1:2 pastmarka ar Tasmānijas tīģera attēlu.

Šis dzīvnieks (Thylacinus Cynocephalus) pasaulē ir šāda veida vienīgais pārstāvis un tādēļ zoologi tam veltī vislielāko uzmanību. Agrākos laikos šis somainais pusvilks un pustīģeris bijis sastopams visā Austrālijā. To pierāda izrakteņi no Viktorijas un Kvīnslendas. Tagad tas uzturas vienīgi Tasmānijas mežonīgajā rietumdaļā, bet niecīgā skaitā, būdams tramigs un ļoti uzmanīgs. Pēdējos 2 gadu desmitos zvērs redzēts samērā bieži. Laba foto uzņēmuma tomēr nav neviena. Amerikāņi izsolījuši pat 1000 dolaru atlīdzību par piemērotu uzņēmumu. Pēdējais tīģeris nošauts 1934. gadā. Hobartas mūzejā apskatāmi 3 „izbāzti" eksemplāri.

Tasmānijas pirmajiem farmemeriem šis zvērs nodarījis tik lielus zaudējumus, ka par tā iznīcināšanu maksāta valdības augsta prēmija. Rezultātā zvērs gandrīz galīgi izskausts. Tagad tas padots stingrai likuma aizsardzībai. Pēdējie šis sugas pārstāvji atkāpušies neapdzīvotajā salas rietumdaļā. Jāpieņem, ka apstākļi tur nav labvēlīgi un pieaugums tādēļ ļoti niecīgs.

Trīs gadus no vietas, bradādams pa šī apvidus mūža mežiem, arī es loloju cerību kādreiz reto dzīvnieku satikt vaigu vaigā. Līdz šim tomēr nav laimējies to redzēt, bet dzirdēt gan. Zvērs pilnmēness naktīs izdod neatdarināmas skaņas, līdzīgas zirga klepošanai un aizsmakuša suņa riešanai. Tajās klausoties, mugurai negribot pārskrien neomulības sajūta. Arī zvēra ķepu nospiedumus izžuvušu strautu dubļos esmu vērojis. Tīģeri pamatīgi aplūkot izdevies tikai mūzejā. Nožēlojams un noplucis radījums. Negribas ticēt mežinieku raibajiem nostāstiem par šī dzīvnieka attapību, pārdrošību un pat nekaunību. Cik šajos stāstos īsti patiesības — neņemos spriest. Mednieki un mežinieki mīl tēlot notikumus sabiezinātās krāsās un savu stāstu varoņus stipri idealizē.

Te būs tikai viens epizods no daudzajiem nostāstiem. To kāds vecs ši apvidus mežinieks notēloja šādi: „Vēlu vakarā, līdz nāvei noguruši, sasniedzām kalnu būdu. Krita slapjš sniegs. Negaisam pieņemoties, vētra svilpa un gaudoja visos stūros. Iekūrām lielajā akmens kamīnā uguni. Padzērām tēju un devāmies pie miera. Patikamā malkas šķilu sprēgāšana mūs ātri iemidzināja. Pamodos tikai rīta ausmā. Arā vētra bija aprimusi, bet būdā drēgni vēss. Pa būdas pusatvērtajām durvīm ieplūda aukstums. Mani sagrāba spējš niknums. Skarbi uzkliedzu ceļa biedram par nevīžību, atstājot durvis vaļā. Pamodies, tas atrūca: varot apzvērēt, ka vakarā durvis aizvēris. Tad kamīna priekšā kaut kas sakustējās un būdas krēslā izslējās milzīgs zvērs. Tas vispirms neapmierināti un diezgan ilgi nolūkojās manī, tad, īsu mirkli uzmetis skatu manam ceļa biedram, lēni apgriezās. Durvju šķirbā mēs vēl pamanījām tā svītrotās astes sveicienus rīta ausmā. No pārsteiguma nevarējām ilgi atjēgties. Es varu apzvērēt augstā soģa priekšā, ka būdas trešais iemītnieks šajā negaisa naktī tiešām bija Tasmānijas tīģeris."

Ka šis zvērs tiešām vēl eksistē, to apliecina 2 lidotāji ar foto uzņēmumu, bet tas neesot pietiekami skaidrs, lai noderētu par simtprocentīgu pierādījumu. Nesen arī divi vietējie policisti tajā pašā apvidū zvēru redzējuši džipa starmešu gaismā.

Pieaudzis Tasmānijas tīģeris ir pelēki - brūni - dzeltenā krāsā, vilku sugas suņa lielumā un no priekšpuses arī skatā līdzīgs vilku sunim. Visumā zvērs atstāj neparasti kroplīga un nesimetriska radījuma iespaidu, it kā tas būtu nemākulīgi salīmēts no 2 dažādām daļām: galva, pleci un strupās priekšķājas ņemtas no vilka, bet pārējā daļa, ar 16 tumšākiem šķērsraibumiem, atgādina tīģeri. Šī dzīvnieka kroplīgumu vēl pastiprina garā, stīvā un nokarenā aste, kuŗu pie tās pamatnes, liekas, atbalsta abu ciskū ovālie izveidojumi. Zoologi dzīvnieku dēvē arī par morzupialo vilku. Soma šai vilka kundzei novietota ar vaļējo galu uz leju — gluži pretēji, kā tas ir ķenguru dzimtai. Mātīte dzemdējot 4 mazuļus. Tos auklējot somā līdz nākamo pusbrāļu ierašanās laikam.

Šīs sugas dzīvnieki apveltīti ar vienlīdzīgi labu redzi, dzirdi un ožu. Tiem ir arī izcila neatlaidība. Ja reiz Tasmānijas tīģeris uzņem sava medījuma pēdas, tad tas neliekas mierā, kamēr to panāk un nogalina. Zvērs pārkož sava upuŗa kakla asins vadus, padzeŗas svaigas asinis un medījumu pamet. Ja tīģeris ir sevišķi izsalcis, tad tas apēd arī aknas. Zvērs medī naktī un nonāvē sporta dēļ. Šo savu nelietīgo īpašību tas nekad neatmet. Melnie Tasmānijas pirmiedzīvotāji šo zvēru nekad nav pieradinājuši. Arī baltie iedzīvotāji to ir nīduši, cik vien spēdami un gandrīz izskauduši pavisam. Tasmānijas tīģeŗa daudzas bioloģiskās atšķirības, ierašas un dzīves veida īpatnības palikušas nenoskaidrotas.

A.Skuja,jun.

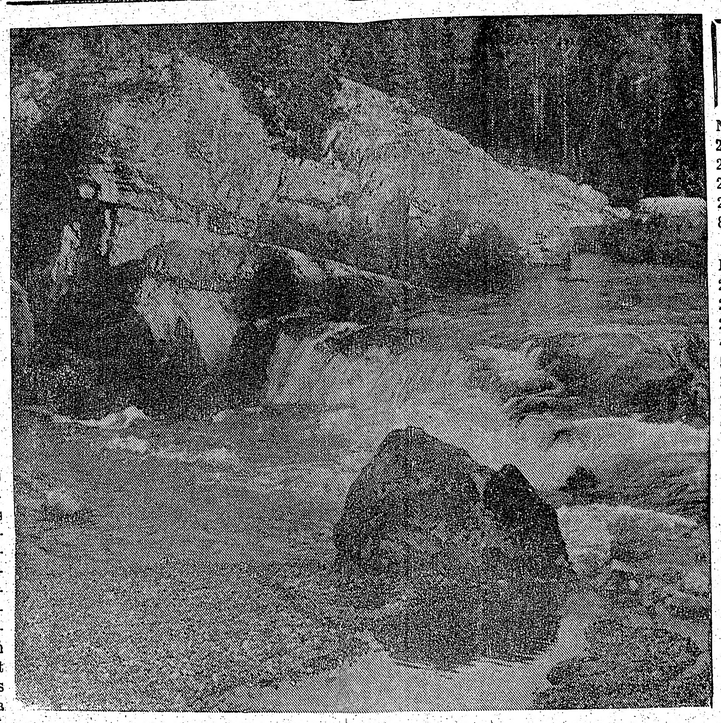

Skaistas un varenas ir Kanadas upes. (C. S.)

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTĪES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKĀ IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Polsterēto mēbeļu un grīdas segu TĪRĪŠANA.
Garantēts un labs darbs.
Zvanīt Peter's tel LE 3-4912 vai RO 7-0804, TORONTO.

ALFRED ŠTIKUTS
REALTOR
481-0431

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pacēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

DV SAINĪŠU NODAĻA
PIEDĀVĀ

Nr. 1.
2 bundžas sviesta (a 13½ unces)
2 mārc. bekons
2 mārc. cukurs
2 mārc. rīsi
8 unc. kakao
..... $ 21.55

Nr. 2.
2 bundžas sviests
2 bundžas bekons
2 bundžas tauki
4 mārc. cukurs
5 mārc. milti
2 mārc. rīsi
2 unc. kakao
3 unc. tualetes ziepes
1 mārc. mazg. ziepes
..... $ 27.25

Nr. 3.
2 bundžas sviests
4 mārc. rīsi
11 mārc. cukurs
2 mārc. tauki
2 mārc. Santos kafija
8 unc. Ovomaltins
2 mārc. Ēdames siers
6 unc. tualetes ziepes
2 mārc. veļas ziepes
2 mārc. manna
..... $ 38.50

Nr. 4.
19 mārc. cukurs
9 mārc. rīsi
10 mārc. bekons
..... $ 41.90

Nr. 5.
3 bundžas sviests
4 mārc. cukurs
4 mārc. rīsi
2 mārc. žāvēti jaukti augļi
12 unc. rozīnas
1 mārc. medus
2 mārc. Emmentāles siers
1 mārc. kakao
..... $ 32.50

Nr. 6.
11 mārc. cukurs
10 mārc. milti
6 mārc. rīsi
4 bundžas sviests
4 bundžas tauku
2 mārc. šķiņķis
1 mārc. veļas ziepes
.....$ 43.70

Nr. 7.
4 bundžas sviests
2 bundžas tauki
2 mārc. šķiņķis
2 mārc. bekons
4 mārc. cukurs
5 mārc. milti
4 mārc. rīsi
2 mārc. manna
2 mārc. žāvēti jaukti augļi
12 unc. rozīnas
2 mārc. medus
2 mārc. Ēdames siers
1 mārc. kakao
1 mārc. Santos kafija
3 unc. tēja
8 unc. Ovomaltins
6 unc. tualetes ziepes
2 mārc. veļas ziepes
..... $ 57.60

Nr. 8.
3 bundžas sviests
3 bundžas tauki
2 mārc. bekons
..... $ 25.25

Nr. 9.
6 bundžas sviests
4 bundžas tauki
4 mārc. bekons
2 mārc. šķiņķis
1 bundža margarīns
..... $ 42.35

Nr. 10.
6 mārc. veļas ziepes
8 mārc. mazg. pulveris
9 unc. ziepju pārslas
10 gab. tualetes ziepes
5 unc. galv. mazg. šampons
4 unc. bārdas dz. ziepes (standziņās)
..... $ 30.20

Nr. 11.
9 mārc. cukurs
8 mārc. milti
4 mārc. rīsi
1 mārc. jaukta kafija
1 mārc. kakao
3 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
2 bundžas sviests
2 bundžas tauki
2 mārc. šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. bekons
1 mārc. veļas ziepes
2 gab. tualetes ziepes
..... $ 50.25

Nr. 12.
1 mārc. kafija
1 mārc. konfektes
1 mārc. piena šokolāde
7 unc. Toblerone šokolāde
14 unc. Lindt Napolitains
1 mārc. dažādi biskvīti
2 mārc. Santos kafija
1 mārc. Nescafé
1 mārc. kakao
3 unc. tēja
2 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
8 unc. mandeles
2 mārc. medus
1 mārc. zemes rieksti
1 mārc. rieksti
8 unc. dateles
8 unc. vīģes
4 mārc. cukurs
4 mārc. rīsi
3 bundžas sviests
3 bundžas šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. Emmentāles siers
..... $ 73.75

Saiņu cenās ieskaitīta muita un citi izdevumi, tā kā saņēmējam nekas nav jāpiemaksā. Saiņi domāti tikai sūtīšanai uz Eiropas Krieviju. Uz Āziju jāmaksā speciāla pārsūtīšanas piemaksa.

Pasūtinot, atzīmējiet tikai saiņa numuru un līdz ar attiecīgu naudas pārvedumu, uzdodot saņēmēja pilnu vārdu un pareizu adresi, sūtiet

DV SAINĪŠU NODAĻAI
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.
Naudas pārvedumu vai arī čeku rakstiet uz DAUGAVAS VANAGI vārda.

Rr. med. R. Pavasars

RELIĢIJA UN MEDICINA

II

No pēdējiem pieminēsim šeit Platonu, kas runā par trim dvēselēm cilvēkā, no kuŗām intelektuālā dvēsele — par kuŗas mājvietu viņš uzskatīja smadzenes — esot nemirstīga. Dusmu dvēsele — kas atrodoties sirdī — un izpriecas dvēsele — kas atrodoties vēdera telpā — abas esot mirstīgas un iznīkstot līdz ar miesas nāvi. Gars turpretim ir nemirstīgs. Miesu nevar ārstēt, neārstējot arī garu — bija Platona uzskats. Platona mācība pārvaldīja Rietumeiropas filozofiju gadu simteņus un ietekmēja agros baznīcas tēvus un viduslaiku prātniekus, pārdzīvojot arī renesanses laikmetu un ietekmējot atkal pag. gadsimta lielos vācu filozofus.

Senā Romā medicīna visumā bija atstāta vairāk novārtā un uzplauka tikai ar ieceļojušiem grieķu ārstiem pēc tam, kad Roma bija pakļāvusi Grieķiju savai varai. Slavenākais ārsts Romā bija Galens (131.—201. g. pēc Kr.). Viņa slimnieku starpā bija ķeizari un vienkārši ļaudis, iesaistot nabagus. G. daudz rakstījis ne tikai medicīnisku, bet arī filozofisku un ētisku rakstu, piemiņēdams arī monoteismu — viendievību. Vai viņš bija kristīts, mēs nezinām. Galena uzskati medicīnā valdīja Eiropā 1500 gadus.

Patstāvīgi attīstītas medicīnas, kā Ēģiptē (sal. 1. Moz. 50,2), Bābelē, Asirijā un Grieķijā, izraēlam nebija. Ārsti gan vairākkārt tiek pieminēti Vecā Derībā, piem. no 2. Moz. 21,19 secināms, ka par viņu pūlēm ticis samaksāts. Uz slimībām un to ārstēšanu ticīgais jūds skatījās tā, kā tas izteikts Dieva vārdā 2. Moz. 15,26: „Es esmu tas Kungs, tavs ārsts." Ķēniņam Ahasjam, kas par savu slimību iztaujā pagānu orākulu (2. Ķēn. 1,6), un Azam, kas „savā slimībā nemeklēja to Kungu, bet ārstus" (2. Laiku gr. 16,12), par to jāmirst. Israēlā masīvi izplatīts un valdīts ir uzskats, ka slimība ir par grēkiem un tāpēc tikai grēku nodzēla un Dieva žēlsirdība var atdot zudušo veselību.

Kristus brīnumus ir visādi mēģināts „izskaidrot", bet pilnīgu atbildi neviens nav varējis dot. Ka Jēzus pats par sevi saka, kad Jānis sūtīja pie Viņa savus mācekļus, to lasām Mateja un Lūkas evaņģelijā: „Noeita un atsakait Jānim, ko jūs dzirdat un redzat: akli redz, tizli iet, spitālīgi top šķīsti, kurli dzird, mironi ceļas augšām, un nabagiem tiek sludināta prieka vēsts."

Zinātnieki šos brīnumus grib izskaidrot palaikam mazinot slimības smagumu un nopietnību. Tā spitālīgo dziedināšanā grib saskatīt vienkārša ādas izsituma gadījumu, kas jau sācis uzlaboties tai laikā, kad slimie — ko sabiedrība bija izstūmusi, jo priesteŗi viņus bija noturējuši par spitālīgiem — savā ceļā satika Jēzu un lūdza viņus dziedināt. Slimību, kas izpaudās asiņošanā un par ko visi trīs sinoptiskie evaņģeliji stāsta, ka ar to sirgusi kāda sieva jau 12 gadus, ir grībēts izskaidrot ar dzemdes audzēju. Taču mēs zinām, ka asiņojošs dzemdes audzējs bez operācijas nav dziedināms, bet šī sieviete tomēr tika dziedināta. Vieglāk, liekas, „izskaidrot" triekas ķertā dziedināšanu, tāpat kā slimnieka dziedināšanu ar nokaltušo roku un krītamo kaiti. Šeit atšifrējums sameklēts, vienkārši izskaidrojot slimību ar neurozi vai histeriju. Šīs psichiskās slimības var veidot dažādus simptomus, simulējot arī trieku un t. s. nokaltušo roku. Arī krītamai kaitei var piemist psīchisks, histerisks pamats. Stipra psīchiska pārdzivojuma rezultātā — kāds tas bija, satiekoties ar Jēzu — tāds psīchiski slimais var kļūt izdziedināts. Ļauna gara apsēstie būtu tādi, ko tagad mēs sauktum par vājprātīgiem. Mēs zinām, ka arī tiem Jēzus ir palīdzējis un atdevis veselību, lai gan zinātniski to izskaidrot nevar, izņemot, ja arī šos nelaimīgos grib piešķaitīt pie histerijas slimniekiem.

Un kā ar akliem? Vai arī šo nelaimi lai izskaidrojam vienkārši ar histeriju? Mēs lasām Jāņa evaņģelijā, ka Jēzus no siekalām smiltīs taisīja svaidāmo un uzlika aklajam uz acīm, bet Marka evaņģelijā — ka Jēzus uzlika arī rokas, tā atdodot acu gaismu. Valdnieku siekalas vecos laikos uzskatīja par dziedināšanas līdzekli pret aklību, tā ķeizars Vespazians, būdams Aleksandrijā, tādējādi esot mēģinājis dziedināt aklos. Kā redzams, arī Jēzus lietoja šo pašu seno līdzekli, pie kam gadījumā, par kuŗu stāsta Jāņa evaņģelijs, aklais ir tāds bijis kopš dzimšanas. Tāpat Jēzus dziedinājis kurlos. Visus šos brīnumus izskaidrot ar histeriju vien nevar. Bet kā tad tos izskaidrot? Zinātne uz to atbildi nedod.

Visos četros evaņģelijos mēs lasām arī par dziedināšanas gadījumiem, pašam saslimušajam nemaz klāt neesot. Tā Mateja evaņģelijā ir stāsts par kananiešu sievu, kas lūdza dziedināt viņas meitiņu, kuŗa bija ļauna gara apsēsta, un par virsnieka kalpu, kas bija triekas ķerts. Abos gadījumos slimie kļuva veseli. Marka evaņģelijā ir stāsts par grieķietes meitiņu, kas arī bija ļauna gara apsēsta. Arī to Jēzus dziedināja. Par virsnieka kalpa dziedināšanu runā arī Lūkas evaņģelijs. Jāņa evaņģelijā mēs lasām par galma vīra dēlu, kas gulēja uz miršanu un ko Jēzus dziedināja pēc tēva lūguma. Kā izskaidrot šīs dziedināšanas? Vai atkal ar histeriju? Vai te nav kaut kas vairāk nekā tikai „psīchiska slimība?" Sevišķi tas sakāms par galma vīra dēlu! Visos gadījumos Jēzus saka: „Lai tev notiek, kā tu ticēji!" un slimais kļūst vesels.

Grūtāk ir zinātnei mēģināt izskaidrot Jaira meitiņas un Naines jaunekļa uzmodināšanu no mirušiem. Jēzus pēc evaņģelija stāsta aizkāra viņus, un dzīvība viņos atgriezās. Zinātnieki ir mēģinājuši šos divus brīnumus izskaidrot ar šķietami mirušā stāvokli. Cilvēks ir dzīvs, bet neizrāda nekādas dzīvības pazīmes. Viņš atrodas tik dziļā miegā, ka pat sirds un plaušu darbība ir tikpat kā apstājusies. Ja arī šim izskaidrojuma mēģinājumam būtu taisnība un abi būtu tiešām tikai pamiruši, tad Lācara uzmodināšanu no mirušajiem, kā to lasām Jāņa evaņģelijā, nekādi nevar zinātniski izskaidrot. Marta Jēzum pie sava brāļa kapa saka: „Kungs, viņš jauož, jo ir jau pagājušas četras dienas!" Bet dzīvība atgriezās, kad Jēzus pēc īsas lūgšanas sauca: „Lācar, nāc ārā!" Te mēs stāvam nezināmā priekšā, kur jāapklust arī zinātnei, un še varam tikai aizrādīt uz Svēto Rakstu vārdiem: „Dievam nekas nav neiespējams" (Lk. 1,37 u. c.).

Īsumā esmu šeit norādījis, ka zinātne ir mēģinājusi izskaidrot Jēzus brīnumus. Mēs redzam, ka tikai daļēji tas iespējams. Vairumu šo dziedināšanas brīnumu viņa izskaidrot nevar. Mums atliek ar ticīgu sirdi akceptēt kā neapgāžamu faktu Jēzus dievišķīgās spējas palīdzēt sirgstošam cilvēkam un atdot viņam zudušo veselību un dzīvību.

Pēc Jēzus krusta nāves, augšāmcelšanās un debesbraukšanas apustuļi izklīda un turpināja sava Meistara darbu, mācot ļaudis un dziedinot slimos. Apustuļu darbu grāmatā 7 vietās atrodam norādījumus par apustuļu darbību un dziedināšanu. Ar Jēzus Kristus vārdu uz lūpām viņi atdod veselību slimiem un kropļiem. Viņos bija Svētais Gars, un tādēļ bija arī šīs dziedināšanas spējas. Par to lasot, uzmācas jautājums, kāpēc mēs nevaram dziedināt ar rokas uzlikšanu vai piesaucot Jēzus vārdu. Atbilde laikam atrodas mūsos pašos. Mums trūkst ticības, un mēs paši šaubāmies. Vai Jēzus nesaka: „Ja jums ticība ir kā sinepju graudiņš . . . nekas jums nebūs neiespējams" — bet mums šādas ticības un paļāvības nav! Par šo jautājumu ir jau domājis Ciprians (†258. g.), teikdams, ka grēki mazinājuši Svētā Gara spēku. Dieva griba dažreiz ir arī likt mums ciest, lai šķīstītu garu. Tāpēc mums jānes uzliktais krusts un slimība, kamēr Dieva žēlastība atdod veselību.

Modernais cilvēks negrib atzīt brīnumus un lūgšanas spēku; brīnumi esot pret dabu! Augustīns (354.—430.) saka, ka nekas nav pret dabu, kas ir no Dieva, un pats Kristus mums ir teicis: „Patiesi, patiesi, es jums saku, ja jūs Tēvam ko lūgsit, Viņš jums to dos manā vārdā." Ja mēs lūdzam sev veselību, un Dievs tūliņ neuzklausa mūsu lūgšanu, mēs bieži tūdaļ kurnam. Mēs nedomājam par Jēzus vārdiem: „Tavs prāts lai notiek..." Baigajā gadā Latvijas Sarkanā Krusta slimnīcā gulēja mums visiem pazīstamais jaunatnes audzinātājs prof. Ludis Bērziņš ar lauztu kāju un plaušu karsoni.

(Nobeigums sekos.)

HAMILTONAS
DAUGAVAS VANAGU
sestdien, 13. oktobrī, pl. 6.00 p.
H
Programmā: 1. Lielā Junda. Ziņo v-plkv. A. SILGA
2. Priekšnesumi —
3. Saviesīgs vakars.
LABA DEJU MŪZIKA.
Ieeja: - 2.00
HAM

IZCILUS SK
Labākajā austrumu rajonā, ielej
grunts lielums 80 pēdas x 220 pē
bas un visas pārē
Šis ir gadījuma pirkums. Iemaksa apm
A. J. KAVA
511 Church St., To

Kur pēkšņi izgaisa tavas
Kas tevi iepriecinājaī
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET A
LOTUS PUKU
802 Bathurst ielā,
tel.: LE 3-388
KANADAS DAIĻAMATN
SALO
LOTU

BRIVMĀKSLINIECE
ALĪSES DZIRKALES -
KLAVIERU STU
PAVADIJUMI DZIEDĀTA
INSTRUMENTĀLISTI
Stundas mājās un pie sk
Brooklyn, 1206 Bever
Tel. BU 2-1342 un IN

. . . Tagad iespējamas
. . . Pilnīgi iekārtotas tel
● BANKETIEM ● D
● VIESIBĀM ●
● IZSTĀDEM
NO 100 — 2000 PERSO
CLUB KING
100 Queensway, To
1000 AUTO NOVIETOSANA.
INFORMACIJ

SŪTIET UZ LAT
NAILONA KA
Pilna gaŗuma, ļoti slits. Vaļēja stila un lielām pieliekamām aprocēm. Sat brūnas strīpas „SQUIRREL
Mazs ..... US $ 71.40 s
Vidējs ..... US $ 77.00 s
Liels ..... US $ 82.75 s
„BEAVER LAMB EFFECT"
Mazs ..... US $ 65.60 s
Vidējs ..... US $ 71.40 s
Liels ..... US $ 77.00 s
Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšana
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15
Naudas pārvedumu adresējiet „D
un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un
DV SAINĪŠU NO
123 Huron Stree t, Toronto 2
Piegāde 4 līdz 6 nedē

LATVIJAS
AMERIKĀ
PIEŅEM VISĀDA VE
IESPIEDUMDARBU
● LAULIBU un IESVĒTIBU IEL
● VIZITKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDR
● KONCERTU PROGRAM
● SARĪKOJUMU BILET
● PLAKĀTUS, DZIESM
● GRĀMATAS un Z
● VESTULU VEIĻ
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IEL
ONT., CANADA.
Pasūtinājumus lūdzam no

SI SAVUS ĪPAŠUMUS!

ND: Atsevišķa 5 istabu
ejlas apkure, privāts ie-
cena $ 11.500,- iemaksa

UZ 3 GADIEM UZ
LĒ VISĀ PILSĒTĀ.

PUĶU VEIKALS
ALLA
rth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
DU VELTES UN ZIEDU
ĀRTOJUMI KATRAM GA-
EMAM. ZAĻUMU UN TRO-
IE STĀDI.
TISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJAS.

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431

NODAĻA
VĀ
. 8.
bundžas sviests
bundžas tauki
mārc. bekons
..... $ 25.25
r. 9.
bundžas sviests
bundžas tauki
mārc. bekons
mārc. šķiņķis
bundža margarīns
..... $ 42.35
Nr. 10.
6 mārc. veļas ziepes
8 mārc. mazg. pulveris
9 unc. ziepju pārslas
0 gab. tualetes ziepes
5 unc. galv. mazg. šampons
4 unc. bārdas dz. ziepes
(standziņās)
..... $ 30.20
Nr. 11.
9 mārc. cukurs
3 mārc. milti
4 mārc. rīsi
1 mārc. jaukta kafija
1 mārc. kakao
3 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
2 bundžas sviests
2 bundžas tauki
2 mārc. šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. bekons
1 mārc. veļas ziepes
2 gab. tualetes ziepes
..... $ 50.25
Nr. 12.
1 mārc. kafija
1 mārc. konfektes
1 mārc. piena šokolāde
7 unc. Toblerone šokolāde
14 unc. Lindt Napolitains
1 mārc. dažādi biskvīti
2 mārc. Santos kafija
1 mārc. Nescafé
1 mārc. kakao
3 unc. tēja
2 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
8 unc. mandeles
2 mārc. medus
1 mārc. zemes rieksti
1 mārc. rieksti
8 unc. dateles
8 unc. vīģes
4 mārc. cukurs
4 mārc. rīsi
3 bundžas sviests
3 bundžas šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. Emmentāles siers
..... $ 73.75
ta un citi izdevumi, tā kā sa-
ā. Saiņi domāti tikai sūtīšanai
jāmaksā speciāla pārsūtīšanas
saiņa numuru un līdz ar attie-
ot saņēmēja pilnu vārdu un
NODAĻAI
onto 2-B, Ont., Canada.
ēku rakstiet uz DAUGAVAS
I vārda.

HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGU **12. GADA SVĒTKI**

sestdien, 13. oktobrī, pl. 6.00 p. p. Royal Connaught Hotelī, Hamiltonā.

Programmā: 1. Lielā Junda. Ziņojumu pieņems un svētku runu teiks — v-plkv. A. SILGAILIS.
2. Priekšnesumi — DIŽDANCIS no Toronto.
3. Saviesīgs vakars.

LABA DEJU MŪZIKA. PILNA BUFETE.

Ieeja: - 2.00 Apmeklēt lūdz HAMILTONAS VANAGI un VANADZES.

IZCILUS SKAISTS ĪPAŠUMS

Labākajā austrumu rajonā, ielejas malā kokos iegrimusi savrupmāja, grunts lielums 80 pēdas x 220 pēdas, 12 telpas divos stāvos, 2 vannas istabas un visas pārējās modernas mājas ērtības.

Šis ir gadījuma pirkums, iemaksa apm. $ 6.000,-. Lūdzu zvaniet nesaistošai informācijai.

A. J. KAVANAUGH REALTOR,
511 Church St., Toronto. WA 1-4442.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecinājis?
Es ziedu uzlīkoju . . .

SVEICIET AR ZIEDIEMI!

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

LICENZĒTS GĀZES UN EĻĻAS APKURU IERĪKOTĀJS
izpilda jaunus un remonta darbus.
Krāsns tīrīšana $ 7.00.
Lūdz zvanīt LE 1-6583.
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave., Toronto.

BRIVMĀKSLINIECES
ALĪSES DZIRKALES - CENNES
KLAVIERU STUDIJA
PAVADĪJUMI DZIEDĀTĀJIEM un INSTRUMENTĀLISTIEM.
Stundas mājās un pie skolēniem.
Brooklyn, 1206 Beverley Rd.
Tel. BU 2-1342 un IN 9-6664.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE, Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
RUMBA CHA-CHA-CHA. JIVE, MAMBO, SAMBA,
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

. . . Tagad iespējamas
. . . Pilnīgi iekārtotas telpas
BANKETIEM DEJĀM
VIESĪBĀM SANĀKSMĒM
IZSTĀDĒM KĀZĀM
NO 100 — 2000 PERSONĀM.
CLUB KINGSWAY,
100 Queensway, Toronto.
1000 AUTO NOVIETOŠANA.
INFORMĀCIJAI ZVANIT RO 7-5122.

SŪTIET UZ LATVIJU
NAILONA KAŽOKUS

Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satīna odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US $ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US $ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15.
Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet
DV SAINIŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont., Canada.
Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

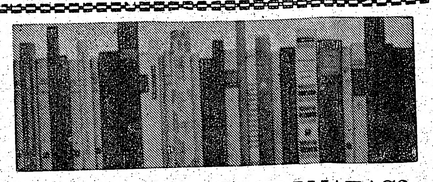

VAI JUMS IR ŠĪS GRĀMATAS?

N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ — dzejoļi	$ 1.50
E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antoloģ.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTA DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
Irma Grebzde — KALNI KĀPJ DEBESĪS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PAVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
A. Eglītis — DIVI KAPIŅI — ar autora zīmējumiem	$ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUSIE SPARNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRIVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
E. Čirikova — JAUNIBA — I daļa, romāns	$ 4.50
E. Čirikova — TRIMDA — II daļa, romāns	$ 5.00
E. Čirikova — ATGRIEŠANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
A. Brigadere — DRAMA un NOVELES	$ 4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VENUS PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

ŠUVĒJA
pieņem visādus šūšanas darbus: kleitas, kostīmus, mēteļus no pienestā vai sava materiāla.
103 BELSIZE DR., TORONTO 7. Tel. 488-3249.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
VALDE
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

FRANK VASS
B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
Tel. WA 2-6112, 2-6111.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370, Toronto.

KLĀJ VIESĪBU
GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6644, Toronto.

Jauna
4 ISTABU
VASARNĪCA
EZERA MALĀ MUSKOKĀ, pie 69. ceļa — 126 jūdzes no Toronto. Elektrība. Labs ceļš. Iemaksa $ 290,-, cena $ 2.900,-.
A. BĒRZIŅŠ
REALTY LTD.
LE 4-8447, Toronto.

Māte Latvijā
meklē
VIKTORU KALNIŅU
no Bauskas apr. Bruknas pag.
Ziņas lūdz sūtīt J. Peniķim, 421 Parkside Dr., Toronto 3, Canada.

VĒLAMIES UZŅEMT SAVĀ ĢIMENE
PUSMŪŽA SIEVIETI
(45—55 g.) saimniecības vadīšanai un bērna audzināšanai latviskā garā.
Rakstīt: Box 11, 305 Dickie, Arvida, Que.

Skaistajā KINGSTON RD. - MAIN rajonā jaunā mājā
IZĪRĒJAMS
5 ISTABU DZĪVOKLIS
pirmajā stāvā. Elektriskā plīts, ledusskapis un garāža.
Zvanīt OX 9-6549, Toronto.

---

189 QUEBEC (pie HIGH PARK)
IZĪRĒJAMS
3 ISTABU DZĪVOKLIS
vannas istaba, virtuve un garāža.
Apskatīt vakaros.

WILSON HEIGHTS
IZĪRĒJAMS
DZĪVOKLIS
vieniniekam vai vieniniekiem ar virtuvi, dušu un atsevišķu ieeju.
Auto novietošana.
Zvanīt 6364248, TORONTO.

F. Rosay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW
DELIKATESU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. E. un M. MEDNIS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
316 Harbord St. LE 4-8447, TORONTO.

Bloor - Danforth Real Estate Ltd.
Nekustami īpašumi Toronto un apkārtnē.
E. HENISS, 1007 Bloor St. W. LE 7-2191 Mājās LE 3-4131
A. LAKSTIGALA, 690 Coxwell Av. HO 1-3536
Sevišķi izdevīga obligāciju izkārtošana. Mājās OX 4-6876

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem.

APAVI - APĢĒRBI

V. Adītājs — LE 4-2526
drēbnieku amata meistars. 2218 DUNDAS ST. W.
Augstākās kvalitātes drēbju izvēlē. Pirmklasīgs darbs.

Peter's Shoes HO 3-7319
— jūsu apavu veikals
243 DANFORTH AVE.
Importēti apavi dāmām, kungiem un bērniem.
Perlona zeķes

DAŽĀDI

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas. Dažādi auto remonti.
LAIMONIS ALDERS.

Asphalt Services Ltd. RO 9-4154
702 WESTON RD.
Grīdu — sienu — griestu taišs. ★ Krāsas — tapetes — tepiķi.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

---

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļas žāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒREŠANA un EĻĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lēci.

PĒRCIET

GRĀMATAS — ŽURNĀLUS — KERAMIKU — SKAŅU PLATES — KOKA UN ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — AUDUMUS.

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON IELĀ, TORONTO.

SŪTIET

SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM UN DRAUGIEM UZ LATVIJU caur

DV GRĀMATNĪCAS Sainīšu nodaļu.

INFORMĀCIJAI ZVANIET EM 8-0792.

✝

Mūžīgā mierā aizgājis mūsu mīļotais tēvs un vectētiņš

JĒKABS LAUZIS

dzimis 1881 gadā Birzgales pag., miris 1962. gada 23. septembrī. Apglabāts Aumeistaru kapos Latvijā.

Mūžīgā piemiņā paturēs:

DĒLS, VEDEKLA un MAZBĒRNI KANADĀ, DĒLI, VEDEKLAS un MAZBĒRNI ASV, DĒLS, VEDEKLA, MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI LATVIJĀ.

K. BĒRENDS — LATVIJAS DIPLOMĀTISKAIS PĀRSTĀVIS FRANCIJĀ

Ārkārtējo pilnvaru nesēja sūtņa Kārļa Zariņa izraudzītais jaunais Latvijas diplomātiskais pārstāvis Francijā Kārlis Bērends šajās dienās apmeklēja Francijas ārlietu ministriju un stādījās priekšā politiskās daļas direktoram. K. Bērends pateicās par labvēlību, kas parādīta līdzšinējam sūtnim Olģertam Grosvaldam, un izteica gandarījumu, ka Francijas valdība nav atzinusi Latvijas ietilpināšanu Pad. Savienībā.

Politiskās daļas direktors apstiprināja par jaunu, ka Francija nav atzinusi Latvijas inkorporāciju, un šāda politika tiks turpināta arī nākotnē. Francijas ārlietu ministrija Kārli Bērendu, kas stājas mirušā sūtņa O. Grosvalda vietā, atzīst kā lietvedi un viņš baudīs visas diplomātiskās priekšrocības kā līdz šim. Ja vien Latvijas diplomātiskam pārstāvim esot kādi jautājumi, lai griežoties ar tiem ārlietu ministrijā, kur arvien atradīšot pretimnākšanu.

K. Bērends līdz šim un jau arī pirms 2. pasaules kara darbojās Latvijas sūtniecībā Parīzē par sekretāru un sūtņa prombūtnē izpildīja viņa vietu.

Sakarā ar sūtņa O. Grosvalda nāvi Francijas ārlietu ministrija izteikusi rakstveida līdzjūtību lietvedim K. Bērendam. Līdzjūtībā cita starpā teikts: „Mums visiem, kas pazīnām Latvijas sūtni Parīzē Olģertu Grosvaldu, šo lielo Francijas draugu, viņš paliks dzīvā atmiņā. Viņš bija ieguvis mūsu augstāko cieņu un visdziļākās simpatijas!"

DV Toronto sporta kluba futbolisti sezonu noslēdza ar saviesīgu vakaru Ungāru klubā. Ziemeļamerikas latviešu futbola meistarvienību sveica Latviešu sporta apvienības Kanadā prks J. Ādminis. Futbolisti saņēma atzinības veltes. E. Plūme bija dāvājis īpašu goda balvu jaunākajam latviešu futbolistam. To saņēma A. Liepa. Uzņēmumā no kr.: K. Gulbis, R. Kadiķis, O. Roze, J. Ādminis, A. Grīnbergs, A. Alksnis. 2. r.: H. Gailis, E. Petmanis, A. Namgauds, A. Rāva, E. Bušs, A. Kudrašovs. (Foto JAK)

SPORTS

INDIANAPOLES LATVIEŠU VIEGLATLĒTU ROSĪBA

Izmantojot pēdējās siltās un saulainās rudens nedēļu nogales, DV apvienības Indianapolē sporta kopas vieglatlētikas sekcijas rosīgākie sportisti nupat pārbaudījuši spēkus 13 internās vieglatlētikas sacīkstēs, sasniedzot šādus labākos rezultātus: tāllēkšanā — G. Kirķis 4,99 m, G. Grīslītis 4,86 m, J. Dzelzītis 4,46 m; trissoļlēkšanā — G. Strīģis 10,82 m, G. Grīslītis 10,25 m, J. Dzelzītis 9,63 m, G. Kirķis, 9,53 m; lodes grūšanā — O. Bērziņš 11,85 m, G. Grīslītis 9,65 m, G. Kirķis 9,42 m, J. Dzelzītis 7,96 m; diska mešanā — O. Bērziņš 33,61 m, G. Grīslītis 26,53 m, G. Kirķis 24,99 m, G. Strīķis 24,70 m, J. Dzelzītis 21,70 m; šķēpa mešanā — G. Strīķis 42,30 m, O. Bērziņš 37,20 m, G. Kirķis 34,52 m, G. Grīslītis 30,55 m, J.Dzelzītis 27,40 m.

G. G.

NOVUSA TURNĪRS ČIKAGĀ

Čikagas sporta kluba novusa sekcija sezonu atklāja ar novusa vienspēļu draudzības turnīru, kurā piedalījās ap 20 spēlētāju no Čikagas un Milvokiem. Spēlējot pēc 2 mīnusu sistēmas, pārsteigumu sagādāja 14 gadu vecais Ziedonis Ķezbers, iegūstot pirmo vietu (ar 1 zaudējumu pret milvokieti Pētersonu). Otrā vietā — uzmanīgais, techniski pātākais Milvoku sporta kopas vadītājs Pētersons. Ar trešo vietu nācās apmierināties čikagietim A. Kandrovičam , ceturto — milvokietim Oliņam. Turnīrs bija pārsteigumu pilns. Tā Latvijas meistarsacīkšu dalībnieks Zīds izkrita jau turnīra sākuma daļā, un ap turnīra vidu — labie spēles pratēji — Tiltiņš, Kress, Dombrovskis, Eglītis u. c.

Čikagas novusisti nākamās spēles nolēma rīkot katra mēneša otrā un ceturtā svētdienā plkst 3 p. p., kad arī var pieteikties jauni interesenti. Pēc novusa galdu izgatavotāja Ozola ieskatiem Čikagā vien esot ap 40 novusa galdu īpašnieki, tātad ap 80 vai vairāk spēlētāji.

Nākamā Čikagas novusa sekcijas un interesentu sanāksme ar saspēlēm notiks svētdien, 14. oktobrī plkst. 3 p. p. Visi laipni ielūgti.

R. S.

LABĀKIE PĀRTIKAS SAIŅI UZ VISĀM ZEMĒM

Garantēti sūtījumi.
Pieprasiet cenrāžus.

GRAMERCY Shipping Co.
118 E. 28th Street,
NEW YORK 16, N. Y.

Ja patīk kavēties atmiņās, klausīties mednieku un makšķernieku stāstos pie ugunskura un strautu malām

HAPPY HILLS PARKĀ,

jābrauc 1½ jūdzes uz ziemeļiem no Orangevilles pa 10. ceļu un jānogriežas uz austrumiem pa Hockley ceļu 6 jūdzes.

Zvanīt informācijai LE 4-6593.

S. VASARAJS.

NĀVES BRAUCIENU KALENDĀRS

Balticus

Pēc rūpīgu novērojumu un ziņojumu saskaņošanas amerikāņu speciālisti sastādījuši krievu telpas neveiksmju pārskatu, ko tie sauc par Nāves braucienu kalendāru. Tās ir ziņas, par kurām ne ārzemju žurnālisti, ne arī padomju pilsoņi ko zina. Jūlija vidū pirmo reizi šos faktus publicēja Sveices prese. Vēlāk arī britu presē parādījās neērti jautājumi par to, kas notīcis ar plkv. - ltn. Vladimiru Iļjušinu, ievērojamā lidmašīnu plānotāja dēlu, kas it kā izlidojis telpā pirms Gagarina. Prese ironizē, ka Staļina laikā tik pretrunīgas un nesaskanīgas ziņas nekad nebūtu padomju presē parādījušās. Citur viņš cietis auto katastrofā jūlijā, citur jūnijā, 1960. gadā. Tass ziņo, ka atstājis slimnīcu pēc mēneša, Komsomoļskaja Pravda — kā pēc sešiem mēnešiem.

Ir zināms, ka visus kosmonautus izrauga speciālās pārbaudēs, kam seko ilgs un rūpīgs treniņu laiks, lai piemērotu un norūdītu cilvēku lidojuma sevišķām un neparastām grūtībām. Tādā veidā izraudzīts un trenēts bija arī Titovs. Bet kad Vostok II pacēlās gaisā, šie treniņi izrādījās par nepietiekamiem. Parādījās simptomi, kas traucēja viņa garīgo līdzsvaru, pat apdraudēja viņa dzīvību. Elpošanā radās svārstības ,pulss krita. Viņš cieta no reibuma sajūtas, ko pat visātrākos apgriezienos izmēģinājuma aparātā virs zemes nebija manījis. Viņš nevarēja veikt paredzētās kustības un operācijas. Profesori O. G. Jazdovskis no Padomju zinātņu akadēmijas to apstiprināja kosmonautu kongresā. Ko Titovs sauc par „jūras slimību", šie zinātnieki izskaidro ar auss līdzsvara organu nepiemērotību bezsvara telpai. Pēc svinībām Titovs uzturējās klīnikā pie Melnās jūras. Te savā laikā bija arī Gagarins. Kad žurnālisti apjautājās par asins izplūdumu virs labās acs, tas tika noraidīts ar negadījumu peldoties. Bet pēc tam diagnoze bija plaušu karsonis, bet pēc tam viņš uzturēpjās tur pāri par mēnesi. 1962. gada 12. februārī Komsomoļskaja Pravda tad publicēja padomju telpas raķešu motoru fabrikas vaditāja paskaidrojumu, ka „Gagarina un Titova uzsāktie telpas lidojumu mēģinājumi visā visumā nav vainagojušies ar panākumiem. Mēs esam sadūrušies ar milzīgām grūtībām ,kas vairāk nekā vienreiz novedušas pie pilnīgas neveiksmes." Sarunās ar Glenu un amerikāņu žurnālistiem Amerikā Titovs uz neērtiem jautājumiem, protams, deva noliedzējas atbildes.

Tādā kārtā nav arī brīnums, ka krievi ar tādu naidu metās uz t .s. U-2 lidojumiem pār savu territoriju. Klusos 20 km lidojumos pār Baikonoru, Krasnaju Jaru un citām krievu izšaušanas vietām pirms Franča Garija Povera citi viņa biedri bija fotografējuši telpas lidojumu bāzes Kazachstanā. Šie uzņēmumi apstiprināja, ko daudzas radio uztveres stacijas bija ziņojušas: daudzi krievu mēģinājumi beigušies ar neveiksmi. Kur agrākie uzņēmumi rāda uzstādītas raķetes, vēlākie rāda izdegušu tukšnesi, kur viss liekas izkūpējis gaisā.

Nāves braucienu kalendārs stāsta drāmatisku valodu par šiem uzņēmumiem. Divus gadus pirms Gagarina 1959. gada februārī izmēģinājuma pilots Terentijs Siborins pacēlās telpā Lunika II tipa kapsulā, 28 minūtes noraidīja noraiditās zīmes un — apklusa. 1960. gada 3. jūnijā izpletņu lēcējs P. Dolgovs ar skābekļa aparātu panāca jaunus augstuma rekordus. Viņš bija izraudzīts 1960. gada 11. oktobra lidojumam, lai, divas dienas pirms Chruščeva runas Apvienotās Nācijās izšauts no savas kapsulas,varētu sveicināt visus valstsvīrus. Raķete pacēlās, 30 minūtes raidīja signālus un apklusa. Apklusa arī par to padomju prese. Tai pašā mēnesī pēc amerikāņu ziņām notika trīs citi plānoti izšāvumi. Pirmā raķete eksplodēja izšaujot. Divas citas pacēlās telpā, tēmētas pret Marsu, bet nokļīda sāņus. 1960. gada novembrī uz zināma viļņa uztverti SOS raidījumi, kas izmisuši sauca palīgā no telpas, bet neviens nezina, kas nabaga iznīcībai pamestais cilvēks bija. Trīs mēnešus vēlāk krievi atkal raidīja divas raķetes pret Veneru. Pirmā 1962. gada 2. februārī neizdevās — kapsula ar cilvēku vai mērķkī novirzījās no paredzētās trajektorijas un pazuda telpā. 12. februārī pacēlās nākamā milzu raķete, sākumā tiešām pēc visiem noteikumiem ,bet drīz zaudēja radio sakaru. Nav zināms, vai tur bija kāds cilvēks. 1962. gadā zaudēja divas raķetes. Par to Izvestija ziņoja, bet ar piezīmi, ka tur bijušas iekšā izmēģinājumam divas lelles, kas pa izšaušanas laiku devušas iespēju iegūt vērtīgus atzinumus . . . Tačū 7. aprīlī ar lielām cerībām izšāva kapsulu ar pilotu V. Zovodovski. Tačū „lielo mirkli" atkal vajadzēja atlikt, jo pēc dažām minūtēm atkal radio sakars pārtrūka un pasaules braucējs nekad neatgriezās. Velti žurnālisti Maskavā gaidīja kādas ziņas. Klusums. Aprīlī gan sekoja slavenais Gagarina lidojums, bet tam sekoja 17. maijā traģēdija ar raķeti, kur atradās divi lidotāji — sieviete un vīrietis. Daudzas stacijas — Bochumā, Jordela Bankā, Meidonē, Upsalā, Toretā (pie Turinas), Aļaskā un Havajā uztvēra starp pauzēm traģiskas sarunas.

Die Weltwoche savā 1495. numurā dod šo sarunu paraugu, kas satriec katru lasītāju.

Sieviete: Tagad es runāju. Vai tur pirmais inženieris Kļiševs?

Vīrietis: Mēs gaidīsim, jā, jā, jā . . . labi! Atkārtojiet . . . Es saprotu, saprotu, saprotu . . . Labi . . . To jau mēs darījām... Hallo? Pamēģiniet taču vismaz! Stāvoklis ir eksakts un skaidrs Apstipriniet!

Sieviete: . . . es varēšu labo roku noturēt. Tas vienkārši nepieciešams . . . Paliec tai pašā stāvoklī . .

Vīrietis: Lieta kļūst mums kritiska. Kamēr mēs studējam programmu, ejat . . . Pasaule to tāpat nekad nedabūs zināt . . Astoņos pēc Maskavas laika . . . Kaut kas notiek, kaut kas notiek . . . Hallo . . . mēs mainām stāvokli. Es runāju ar vadītāju, vai tu saprotī? . . . Tu taču zināsi, kas darāms . . . Tikai mieru . . . Kas? . . . Kas? . . ,

Sieviete: Es raugos pa skates lodziņu . . . taisni debesīs . . . ir tumšs . . . Redzamība nulle . . .

Šo abu lidotāju vārdi pazuduši no oficiālajiem krievu ziņojumiem kopā ar veselu rindu citu: Aleksejs Belokonevs, Ivans Kaševs, Aleksis Gracevs, Genadijs Michailovs, par kuriem agrāk tika daudz runāts. Nav zināms arī, kam piederējušas 14. oktobra naktī dzirdētās divu vīriešu un vienas sievietes balsis, ko uztvērusi Turinas stacija, reizēm skaidras, reizēm piesmakušas, kas atbildējušas jautājumiem ar da, da, da, da un chorošo, domājams raiditus no zemes vadītājas stacijas. Tās pašas balsis esot dzirdētas arī Tokijā, Dakarā, Sidnejā un Bochumā. Visas ziņas savelkot, kopā ar citiem slepeniem ziņojumiem Vašingtonā konstatēja, ka krievi pazaudējuši trīs pasaules lidotājus ceļā uz mēnesi. Krievi to, protams, nekad neatzina. Tur skaitās tikai panākumi. Par zaudējumiem der atcerēties nežēlīgo romiešu teicienu — vae victis! Vāi uzvarētiem!

Džengishāns dzīru mielastam grīdu lika uz uzvarēto tautu vadoņu galvām, kas bija ierakti zemē. Pēteris Lielais savu Pēterpili būvēja purvos uz tūkstošiem tās cēlēju kauliem un tagadējā šis zemes vareniba upurē savai celsmei vienādā mērā draugus kā ienaidniekus.

Šīs austrumu zemes nāves kalendārs ir daudz lielāks par to, ko sastādījuši amerikāņu speciālisti, un skaitļi tam ir vēl draustmigāki.

Londonas Avize.

PĻAUJAS SVĒTKOS

(Pārnesums no 1. lpp.)

tomēr vēl būsiet bagāti, ja vien jums vēl būs ticība Dievam. Bet kas šaubās par Dieva žēlsirdību un taisnību, būs nabags un nožēlojams, kaut arī būtu pagalā bis savu laicīgo mantu."

Tā tas ir — kamēr baznīca stāv savā vietā, kamēr baznīcā tiek sludināts Dieva vārds un Kristus evaņģelijs, mēs varam nākotnē raudzīties ar drošu paļāvību un ticību. Dzīve pati pierāda ,ka arī dieniškās maizes pietrūkst tikai tiem, kas Dieva piedāvāto gara maizi apsmej un nonicina . . .

Viena no skaistākām Dieva dāvanām — un to atzīmē arī dziesminieks, kura vārdus apceram — ir grēku piedošana. Mēs parasti to saprotam pārāk legālā, pārāk juridiskā nozīmē. Un tamdēļ cilvēkiem — un it īpaši tiem, kas nekādu vainu neapzinās, — šis vārds it kā nepatīk . . . Bet ar šo vārdu jau dziesminieks mums grib rādīt tikai Dieva lielo mīlestību, žēlastību, gādību. . .

„Žēlīgs un lēnīgs" — saka dziesminieks — „ir tas Kungs, pacietīgs un bagāts savā žēlastībā . . . Viņš mums nedara pēc mūsu grēkiem un neatmaksā mums pēc mūsu pārkāpumiem.

Jo — cik augstu ir debesis pār zemi, tik liela ir Viņa žēlastība pie tiem, kas viņu bīstas. Un — cik tālu rīti ir no vakariem, tik tālu viņš atliek mūsu pārkāpumus nost no mums" . . . Un kā tēvs apžēlojas par savīem bērniem, tā Dievs apžēlojas par tiem, kas Viņu bīstas" . . .

Kad mana māmuļa cepa maizi, viņa parasti brūno, smaržīgo mīklas klaipu rotāja ar skujiņu rakstu vai krusta zīmi. Un — tā bija liecība par to, ka, ēdot dienišķo maizi, mums jābūt pateicīgiem arī par gara maizi, ko mums atnesis Tas, kuŗu pazīstam — ar krusta zīmi.

Tādā noskaņā svinēsim arī šos Pļaujas svētkus. Un pateiksimies mīļam debesu Tēvam par visām tām daudzām dāvanām, ko no Viņa rokām esam saņēmuši.

IESVĒTĪTA BĒGĻU BAZNĪCA

Bikhofas pilsētā, Nordrein - Vestfālē, 12. septembrī iesvētīja bēgļu baznīcu. Iesvētīšanā piedalījās 26 garīdznieki, to skaitā arī divi latviešu mācītāji — Bērziņš un Pīpe. Garīgo aktu vadīja vācu bīskaps Vilms.

Laukumā baznīcas priekšā plīvoja 10 karogi, to skaitā arī Latvijas. Baznīcā dievkalpojumi notiks latviešiem, igauņiem, poļiem, jugoslaviem u.c. saskaņā ar katras ticības rituālu.

Z.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

14. oktobrī plkst. 11.00 no rīta Pļaujas svētku dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2540. Sv. Jāņa draudze Toronto.

7. oktobrī, plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā — Pļaujas svētku dievkalpojums. Svētdienas skola.

14. oktobrī, plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā — dievkalpojums. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave

Dievk. Austrumu draudzē

7. oktobrī plkst. 2.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

21. oktobrī plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā 14. oktobrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

28. oktobrī plkst. 2,30 p. p. Reformācijas sv. dievkalpojums un svētdienas skola. Dziedās Austra Holcmane. Tūlit pēc dievkalpojuma apm. plkst. 3,30 p. p. draudzes bazārs Sv. Barnabas baznīcas apakšējā zālē.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

14. oktobrī plkst. 1.30 p. p. — Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu un jaunievēlētās draudzes pārvaldes ievešana amatā. Viesis prāv. A. Skrodelis un dr. māc. J. Prauliņš. Dziesmu lapiņas.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. okt., pl. 3,30 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

7. oktobrī, plkst. 2 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 2-3906.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

7. oktobrī, plkst. 3 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē.

28. oktobrī plkst. 3 p.p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 5438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

7. oktobrī dievkalpojuma nebūs.

Sestdien, 13. oktobrī, plkst. 7.30 vakarā draudzes bazārs.

14. oktobrī, plkst. 1.30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums. Svētdienas skolas darba [illegible] kums.

Trešdien, 17. oktobrī vakarā Bībeles stunda.

21. oktobrī, plkst 1.3[illegible] dievkalpojums jaunatnei un jaunatnes stunda.

28. oktobrī, plkst. 1.30 p. p. Reformācijas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola.

Trešdien, 31. oktobrī, plkst. 8 vakarā Bībeles stunda.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viatevr ielu stūrī.

14. oktobrī plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

21. oktobrī plkst. 2 p. p. jaunatnes dievkalpojums.

28. oktobrī plkst. 2 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums.

Jaunieši tiek lūgti pieteikties iesvētes mācībai, kas notiks 1963. gada maijā.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 — Otavas raidītājs